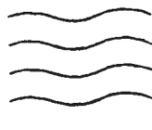

ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Χρονικά

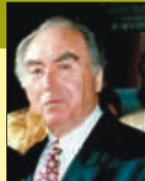
ΚΩΔΙΚΟΣ 4171

ΕΤΟΣ 24ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 102 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΡΑΧΟΥΛΙΩΤΩΝ «Ο ΙΤΑΜΟΣ»

Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 697677462

Το Ζωγλόπι στο τουρκικό κατάστιχο 105 του έτους 1521

Γράφει ο Λάμπρος Γριβέλλας
lampgri@gmail.com

Το έτος 1521 αποτελεί σημαδιακή χρονολογία για το Ζωγλόπι, διότι βρίσκεται έναν αιώνα πριν από την παλαιότερη τουρκική απογραφή του 1617, που γνωρίζουμε, και με την οποία ασχοληθήκαμε σε παλαιότερο άρθρο μας, αλλά και ένα αιώνα περίπου μετά την τουρκική κατάκτηση της Θεσσαλίας. Αν κρίνουμε από την πληθυσμιακή κατάσταση του χωριού, την οποία παραθέτουμε στη συνέχεια, μεταξύ των ετών 1521 και 1617, πρέπει να συμπεράνουμε ότι στο μεσοδιάστημα η κατάκτηση ολοκληρώθηκε και στα ορεινά, η ζωή έγινε αφόρητη για τους κατοίκους, εξ αιτίας κυρίως της έλλειψης πόρων αλλά και της

οθωμανικής καταπίεσης, αφού ο πληθυσμός του χωριού μειώθηκε στο ήμισυ.

Στον 7ο τόμο του Θ.ΗΜ. (Θεσσαλικό Ημερολόγιο), σελ. 273-306 δημοσιεύεται μελέτη των dr Levent Kayarinar- Κώστα Σπανού για τους οικισμούς της Καρδίτσας που περιλαμβάνονται στο παραπάνω κατάστιχο. Από το εν λόγω άρθρο σταχυολογούμε και σχολιάζουμε όσα στοιχεία αναφέρονται - άμεσα ή έμμεσα - στο Ζωγλόπι.

Το 1521 ως διοικητικό κέντρο της περιοχής αναφέρεται το **Φανάρι**. Η Καρδίτσα είναι ακόμη ένας από τους οικισμούς της περιοχής. Οι πεδικοί οικισμοί υπάγονται όλοι στο Φανάρι, ενώ οι

Συνέχεια στην 3η σελ.

Σ' αυτό το φύλλο θα διαβάσετε...

1. Λάμπρος Γριβέλλας: "Το Ζωγλόπι στο τουρκικό κατάστιχο 105 του έτους 1521"	σελ. 1-3
2. Παναγιώτης Αγ. Κατσιούλας: "Ο Βουλευτής Κώστας Κουκορίκος (1933-1935-1936)"	1-4
3. Γιώργος Δ. Κατσιούλας: "Αφιέρωμα στη γιορτή της μάνας"	1-4
4. Κώστας Ευ. Τζωαννόπουλος: "Αναμνήσεις από τα παιδικά μου χρόνια" ...	1-5
5. Βασίλης Χ. Καραγιάννης: "Η καρδοκαλλιέργεια στο χωριό μας"	1-8
6. Άγγελος Ζαχαρόπουλος: "Εικονία της Εφηβείας"	1-3
7. Μάρκος Παππάς: "Απρίλης (ποίημα)"	2
8. Ζαχαρία Παπαντωνίου: "Του σκύλου η ουρά (ποίημα)"	2
9. Κοινωνικά-Συνδρομές- Ανέκδοτα κ. ά	2
10. Θεοφανώ Σουλιώτη: "Για να συνιθώ με τις ρίζες μου"	4
11. "Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία"	4
12. "Αερομαχία στο Αιγαίο το 1974"	5
13. Πάσχα 2017 (φωτογραφίες)	6
14. "Ανοιξιάτικες εκδηλώσεις"	7
15. Θωμάς Γ. Κίσιος: "Πεθαίνοντας στην ξενιτιά (διήγημα)"	9
16. Πέτρος Σερ. Παπαζαρκάδας: "Ένα ή και δύο μικρά σκαλιά..."	9
17. "Η οικογένεια της Όλγας Παύλου Τζωαννοπούλου"	10
18. Χρήστος Στ. Ευαγγέλου: "Έτσι γνώρισα τα "Ζωγλοπτικά χρονικά"	10
19. Σοφία Οικονομίδου: "Το πλήθος (ποίημα)"	10
20. "Απομνημονεύματα Γεωργίου Σωτήρη"	11
21. Εθνικός Διατροφικός Οδηγός: "Τα όσπρια"	11
22. Μνήμη Χαρίλαου Φλωράκη (Αηλιάς Παλιζωγλοπίου)	12
23. Ενημερωτική εκδήλωση από τον Ιατρικό Σύλλογο Καρδίτσας	12
24. Αθλητικές επιτυχίες νεαρού συγχωριανού	12
25. Τα πλινόκιστα της Ραχούλας	12

Συνέχεια στην 4η σελ.

Ο βουλευτής Κώστας Κουκορίκος

Γράφει ο Παναγιώτης Κατσιούλας

Διαβάζοντας το βιβλίο "Οι Ζωγλοπιταίοι", που έγραψε ο Λάμπρος Γριβέλλας, όταν έφτασα στις σελίδες 129-130 που έγραφε για τους Κουκορικάιους, η μνήμη μου γύρισε πίσω πολλά χρόνια στη δεκαετία του '30. Ήταν Ιούλιος του 1935 - εγώ τότε ήμουν 8 χρονών- και ήμασταν με τα γιδοπρόβατα στου Γιώτη Ιτάμου. Τα τρία αδέρφια Λάμπρος, Γραμέας (Αγαμέμνονας) και Κώστας Κατσιούλας είχαν καλέσει το βουλευτή Κων/νο

Συνέχεια στην 4η σελ.

Αφιέρωμα στη γιορτή της μάνας

Συνέχεια στην 4η σελ.

Κώστας Ευαγγέλου Τζωαννόπουλος Αναμνήσεις από τα παιδικά μου χρόνια

μας: "Κωστάκηρη! Παυλάκηρη!". Συναπτά έτη 75!

Ο Κώστας γεννήθηκε και έζησε στη Ραχούλα τα παιδικά και εφηβικά

[Ο Κώστας Τζωαννόπουλος είναι ο μεγαλύτερος γιος του δασκάλου όλων των εν ζωή ηλικιωμένων Ραχουλιωτών, Βαγγέλη Τζωαννόπουλου, ο οποίος υπηρέτησε στο σχολείο μας από το 1923 μέχρι το 1947, που το χωριό μετακινήθηκε στον κάμπο. Αυτά για τους νεότερους. Εμάς τους παλαιότερους, ηχεί ακόμα στ' αυτιά μας η ιδιαίτερη φωνή του δασκάλου

του χρόνια, και τώρα "στας δυσμάς του βίου", ας πούμε, αισθανθήκε την ανάγκη να τυπώσει στο χαρτί τις παιδικές και εφηβικές αναμνήσεις του από την πολυτάραχη εποχή της νιότης μας]

1ο
Στο σχολείο

Το φθινόπωρο του 1938 γράφτηκα στην Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου μας. Η δασκάλα μου ήταν "ψημένη" προκαταβολικά και με περίμενε. Λίγες καραμέλες, και, από την πρώτη μου μέρα, την συμπάθησα. Και πώς να μην τη συμπάθησω; Ήταν η κυρία Αρετή Γρυμπογιάννη, καλής οικογενείας, από το χωριό μας. Αρκετά όμορφη, γύρω στα 28 της - αν το εκτιμώ σωστά - περίπου συνομηλική της μάνας μου. Ήταν ευχάριστη, με πολύ καλό

Συνέχεια στην 5η σελ.

Η ΚΑΡΥΔΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Γράφει ο Βασίλης Χρ. Καραγιάννης

Αναμοχλεύοντας μακρινά βιόματα και θύμησες του παρελθόντος φέρνω στη μνήμη μου ζωντανές και ανεπανάληπτες εικόνες από τις περίσσιες ομορφιές και χάρες του Παλιοζωγλοπίου που μας παρείχε απλόχερα, χωρίς φειδώ και τσιγκουνιά, κατά την περίοδο των αξέχαστων εκείνων παιδικών καλοκαιριών που δεν λέγουν με τίποτα να λησμονηθούν ή να ξεθωριάσουν και όσο προσπαθώ να τα διώξω από τη μνήμη μου τόσο εκείνα, και σε πείσμα μου, παρουσιάζονται πιο έντονα, πιο φρέσκα και πιο ζωντανά και παραστατικά.

Για να περιγράψει κανείς τις ομορφιές και τις χάρες που μας παρείχε το

Συνέχεια στην 8η σελ.

ΕΛΕΓΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

Γράφει ο Άγγελος Ζαχαρόπουλος, Επίτιμος Διευθυντής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τ. Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας

"Στην αστραπή της άνοιξης, στης ήβης τα χρυσόχουδα τα χρόνια"

Άγγελος Σικελιανός

Καλοκαίρι 1943 στην Καστανιά Αγράφων. Βρισκόμαστε στην καρδιά του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, του πιο καταστροφικού πολέμου στην παγκόσμια ιστορία.

Βιβλικές καταστροφές, εκατομμύρια νεκροί, γενοκτονίες, βαρβαρότητες, πείνα, αθλιότητες. Στην γειτονική μας περιοχή, μάχες γίνονταν μεταξύ ανταρτών και του Ιταλικού στρατού κατοχής. Νεκροί Ιταλοί, σκληρά αντίποινα, κάψιμο όλων των χωριών γύρω από το γειτονικό μας οροπέδιο Νευρόπολης το οποίο, τώρα, έχει καταληφθεί από τα νερά της λίμνης Πλαστήρα. Η Καστανιά γλύτωσε ως εκ θαύματος. Όμως, όλη

Συνέχεια στην 3η σελ.

ΑΠΡΙΛΗΣ

Δροσιά στα λουλούδια
και χρώματα χίλια,
χαρές και τραγούδια
και γέλια στα χείλια.
Απρίλης!

Οι γλάστρες ανθίζουν
πετούν χελιδόνια,
με φως πλημμυρίζουν
αυλές και μπαλκόνια.
Απρίλης!

Στον κήπο με νάζι
μικρή πεταλούδα,
στον ήλιο τινάζει
φτεράκια βελούδα.
Απρίλης!

Τ'αγέρι όλα γύρω
τ'ανθάκια χαϊδεύει,
τους παίρνει το μύρο
και το ταξιδεύει.
Απρίλης!

Μάρκος Παπάς

ΤΟΥ ΣΚΥΛΟΥ Η ΟΥΡΑ

Έχω ακούσει χίλια λόγια,
χαρωπά, λυπητερά,
μα ποτέ καμιά φορά,
δε μιλήσανε τα λόγια
σαν του σκύλου την ουρά.

Ανταμώνθηκαν άνθρωποι,
κι έχουν κλάψει από χαρά,
μα κανείς, καμιά φορά,
"καλωσόρισες" δεν είπε,
σαν του σκύλου την ουρά.

Και σε φίλους και σε ξένους
έχω δώσει τη χαρά.
Με ξεχάσαν μια φορά...
Μα πιστός μου μένει ο σκύλος
και σαλεύει την ουρά.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου
"ΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ"

Για τους μικρούς μας φίλους

Πατέρας άφησε εντολή στους τρεις γιους του, μετά το θάνατό του, να μοιράσουν το κτήμα του, που ήταν 1000 στρέμματα, με τον εξής τρόπο: Ο τρίτος και μικρότερος να πάρει το 1/4 του κτήματος. Ο δεύτερος να πάρει 1/4 περισσότερα από τον τρίτο και ο πρώτος τα υπόλοιπα στρέμματα. Πόσα στρέμματα πήρε κάθε γιος;

Αν δεν τα καταφέρατε, ιδού η λύση:
Ο Γ' πήρε: $1000 \times \frac{1}{4} = 250$ στρέμματα.
Ο Β' πήρε: $250 \times \frac{1}{4} = 62,5$
 $250 + 62,5 = 312,5$ στρέμματα.
Ο Α' πήρε: $250 + 312,5 = 562,5$
 $1000 - 562,5 = 437,5$ στρέμματα.

Δοκιμή
 $A' 437,5 + B' 312,5 + \Gamma' 250 = 1000$ στρέμματα
Ο Παλαιός

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΕΔΡΑ

ΡΑΧΟΥΛΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ: 4171

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γεώργιος Κατσιούλας τηλ. 6976777462

Λάμπρος Α. Γριβέλλας τηλ. 2441020480

Βασίλης Χ. Καραγιάννης τηλ. 2441020592

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΡΑΧΟΥΛΑ 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Μ. Αηεζάνδρου 10 - τηλ. 2441020257

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
κατ' ανάγκη τις απόψεις της εφημερίδας

Εδώ
γελάμε

Ανέκδοτο

Καρπενησιώτικο Ξεράφι!

Το Καρπενήσι φημιζόταν για τα κοφτερά Ξεράφια του και οι Καρπενησιώτες διαλαλούσαν την ...αντρευσήνη τους, να ξερίζονται χωρίς σαπουνάδα!

Έτσι, όταν ένας απ' αυτούς κατέβηκε στην Αθήνα, πήγε στο κουρείο να ξυριστεί και είπε στον κουρέα:

-Μην κάνεις σαπουνάδα, γιατί εμείς οι Καρπενησιώτες δεν τη χρησιμοποιούμε στο Ξύρισμα.

Ο κουρέας συμμορφώθηκε με την επιθυμία του, αλλά με τις πρώτες Ξεραφίες, ο Καρπενησιώτης κατουρήθηκε από τον πόνο.

-Βάλε, του λέει, λίγη σαπουνάδα, γιατί εγώ δεν είμαι ακριβώς μέσα από το Καρπενήσι!

Αινίγματα

1. Όσο πιο δυνατός γίνεται, τόσο προσπαθούμε να τον δώσουμε
2. Ένα μέρος του σώματός μας, αλλά και του μπιάνου
3. Έχει πόδια και πλάτη, αλλά όχι κεφάλι
4. Είναι πολύτιμος, ποτέ όμως δεν αγοράζεται

Σοφία Φ. Ξαχάρου Ξ. Ξαχάρου Ξ. Ξαχάρου Ξ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Διακρίσεις

1. Ο Χρήστος Ζαχαρίας του Παναγιώτη και της Χρυσούλας Γριβέλλα σε πανευρωπαϊκούς αγώνες ΤΑΕ-ΚΒΟ-ΝΤΟ που έγιναν στις 28/1 στις Βρυξέλλες και στις 4/2 στην Σόφια, έλαβε χρυσά μετάλλια (ρεπορτάζ σε άλλη σελίδα).

2. Η Βασιλική Ευαγγ. Κωστίκα πτυχιούχος οδοντίατρος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ορκίστηκε στις 16/12/2016.

Τα "Ζωγλοπτικά Χρονικά" τους συγχαίρουν και τους εύχονται τα καλύτερα στη ζωή τους.

Βάπτιση

Η Ελένη Τσιότρα του Ιωάννη και ο σύζυγός της Σταύρος Πλιάκας βάπτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα Ροδάνθη.

Γάμος

Η Ράνια Αντ. Κωτσιारीδη και ο Νικόλαος Κατσαντώνης τέλεσαν τους γάμους τους στις 26/1/2017 και στις 9/3/2017 απέκτησαν υγιέστατο αγοράκι.

Θάνατοι

1. Η Αγγελική Σιώκου του Βασιλείου απεβίωσε στις 22 Μαρτίου 2017 σε ηλικία 62 ετών. Η Αγγελική ζούσε μόνιμα στην Αθήνα με την οικογένειά της. Ήταν συνταξιούχος υπάλληλος του ΟΓΑ και διακρινόταν για τον καλό χαρακτήρα της. Στο πρόσωπό της βρήκαν συμπάρασταση πολλοί συγχωριανοί που κατέφυγαν στον ΟΓΑ για διάφορες υποθέσεις τους. Ανάθρεψε με αρχές τα παιδιά της και χάρηκε εγγόνια.

2. Βασίλης Σ. Βρέκος. Απεβίωσε στις 2 Απριλίου 2017, σε ηλικία 67 ετών ο Βασίλης Σωτηρίου Βρέκος και κηδεύτηκε στη γενέτειρά του Ραχούλα. Εγκατεστημένος οικογενειακώς στην Καρδίτσα, υπήρξε υπόδειγμα εργατικότητας και καλού οικογενειάρχη.

3. Αγγελική Γ. Δημητρού. Απεβίωσε την 1 Απριλίου 2017, σε ηλικία 88 ετών η Αγγελική σύζ. Γεωργίου Δημητρού, το γένος Γρηγορίου Κελεπούρη και κηδεύτηκε στη Ραχούλα. Η Αγγελική υπήρξε καλή σύζυγος και μητέρα, αλλά και υπόδειγμα εργατικότητας μέχρι τα γεράματά της.

4. Βασίλης Δ. Ντίνος. Απεβίωσε στις 29 Μαΐου 2017, σε ηλικία 80 ετών, ο Βασίλης Δημητρίου Ντίνος και κηδεύτηκε στην Καρδίτσα, όπου διέμενε οικογενειακώς από πολλών ετών. Ο Βασίλης υπήρξε ηθικό στοιχείο, πράος, εργατικός, φιλικός προς όλους, δημιούργησε καλή οικογένεια και άφησε μνήμη αγαθή.

5. Αρετή Γεωργίου Καραγιάννη. Απεβίωσε στις 30 Μαΐου 2017, σε ηλικία 78 ετών η Αρετή Γ. Καραγιάννη. Η Αρετή ζούσε στην Καρδίτσα με τον σύζυγό της και διακρινόταν για τον καλό χαρακτήρα της. Η κηδεία της έγινε στη γενέτειρά της, Ραχούλα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ Ζ.Χ. (24/03/2017 - 30/05/2017)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΚΟΝΔΡΑΣ (215)	20	ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΙΒΕΛΛΑΣ (228)	30
ΕΛΕΝΗ ΝΑΚΑ (216)	30	ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΣΣΑΣ (229)	25
ΒΑΪΟΣ ΘΕΑΚΟΣ (217)	20	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΠ. ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ (230)	50
ΙΣΜΗΝΗ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ	-	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΡΑΠΤΗΣ (231)	20
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (218)	30	ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΑΚΟΣ (232)	30
ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΩΤΣΙΑΡΙΔΗΣ (219)	20	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΖΩΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (233)	20
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΙΚΑΣ (220)	10	ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (235)	25
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΝΑΣΙΑΚΟΣ (222)	30	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (236)	25
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΟΣ (224)	20	ΜΑΡΙΑ Δ. ΡΑΠΤΗ (237)	15
ΘΩΜΑΣ ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ (225)	20	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Δ. ΡΑΠΤΗΣ (238)	15
ΠΟΠΗ ΡΙΖΟΥ (226)	20	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΡΑΝΤΟΣ (239)	20
ΦΩΤΗΣ ΝΑΚΑΣ (227)	20	ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΡΚΟΝΤΖΕΛΟΣ (240)	20

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ Μ. Σ. ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1. Η Δέσποινα Παγώνη πρόσφερε στο Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 20 ευρώ στη μνήμη των γονέων της Λάμπρου και Μαλάμω Κορκόντζελου. (187)

2. Ο Περικλής Β. Σιώκος πρόσφερε στο Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη της αδελφής του Αγγελικής. (221)

3. Ο Στυλιανός Π. Πολύζος πρόσφερε στο Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη του πατέρα του Παύλου Πολύζου. (223)

4. Ο Απόστολος Ντίνος πρόσφερε στο Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη των γονέων του και του αδελφού του Αναστασίου Ντίνου. (234)

ΣΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ"

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του χωριού μας,

Τα μοναδικά έσοδα του Συλλόγου είναι οι εισφορές των μελών μας και των συνδρομητών της εφημερίδας.

Για την απρόσκοπτη έκδοση της εφημερίδας και τη λειτουργία του Μορφωτικού Συλλόγου παρακαλούμε να μη ξεχνάτε την οικονομική συνδρομή σας ή ενίσχυση.

Χρήματα μπορείτε να δίνετε στα μέλη του Δ.Σ. και της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας ή να καταθέτετε στο λογ/σμό **368/558733-64** της **Εθνικής Τράπεζας** αφού δηλώσετε το όνομά σας.

Το Ζωγλόπι στο τουρκικό κατάστιχο 105 του έτους 1521

Συνέχεια από τη σελ. 1

ορεινοί στα **Άγραφα**. Ανάμεσα στους 227 οικισμούς που αναφέρονται στο κατάστιχο, είναι και το **Ζωγλόπι** (τουρκ. Izgolop).

Από τη μελέτη των στοιχείων της απογραφής του 1521 προκύπτει ότι στην περιοχή του σημερινού νομού Καρδίτσας:

- α) Σε 115 οικισμούς κατοικούσαν μόνο χριστιανοί.
- β) Σε 36 οικισμούς χριστιανών κατοικούσαν από 1-4 οικογένειες μουσουλμάνων.
- γ) Σε 27 οικισμούς κατοικούσαν μόνο μουσουλμάνοι.
- δ) Σε 15 οικισμούς μουσουλμάνων κατοικούσαν από 1-4 οικογένειες χριστιανών.
- ε) Σε 22 οικισμούς κατοικούσαν χριστιανοί και μουσουλμάνοι.
- στ) 8 οικισμοί ήταν έρημοι.
- ζ) 7 οικισμοί αναφέρονται απλά.

Οι 115 χριστιανικοί οικισμοί

1964. Το Παλιοζωγλόπι, πνιγμένο στο πράσινο. Φωτογραφία του συγγραφέα

Αγία Βαρβάρα, Αγία Μαρίνα, Αγιολίτσι. Άγιοι Απόστολοι, Άγιος Γεώργιος, Άγιος Δημήτριος, Άγιο-Ροστίγιανη, Αντρέγιαννος, Αργύρι, Βάναρι, Βασισιά, Βελέσι, Βαρούσι, Βουνέσι, Ζερέτσι, **Ζωγλόπι** (Izgolop), Θραψίμι, Ίσαρι, Τσαπόγα, Ισταγιέ, Καλιγονά, Κατούνα, Καλιτά Σοφά, Καλλιφώνι, Καλύβια της Καρύτσας, Καλύβια Λαζαρινά, Καμπέρα, Καναβό, Κολιδά, Κομαριανά, Κοντός ταυλος, Κορμπορά, Κοσκινάς, Κοτσι Μαγούλα, Κουμάδες, Κουπλέσι, Κουρτέσι, Κουτσούφλιανη, Κρανιά, Κύφου, Λεοντίτο, Λιάσκοβο, Λιόσα, Λογγοβίτσα, Λυκοβιάνη, Μαγούλα Γρηγόρη, Μαγούλα Ζώτου, Μακρυχωρί, Μαρτινικό, Μαυρονέρι, Μεγάλη Πορτίτσα, Μεγάλο Πιγκάνι, Μέγα Ρέμα, Μεζίλο, Μεσοβούνι, Μικρή Μπελάγια, Μικρή Πορτίτσα, Μικροχρόσου, Μικρό Μαλακάσι, Μικρό Πιγκάνι, Μιράς, Μίρους, Μολεντζικό, Μουζάκι, Μουζάκι στο Μοσχολούρι, Μούχα, Μπαγιάνος, Μπαρατινό, Μπελάγια, Μπελοκομίτης, Μπέσια, Μπλάσδο, Μπογκοσλάβ, Μπουκοβίτσα, Νεοχώρι, Ντομπρογίσιγιε. Παλιούρι, Παπαγιαννίτσι, Πετρίλο, Πετρόγιαννη, Πλάσα, Πριντζέσι, Ρεντίνα, Σαρακίνα, Σάτος, Σέκλιτσα, Σελιπιανά, Σιάμου, Σλάτινα, Σμόκοβο, Σοφάδες, Σπηλιά, Σπινάσα, Σπιρέλο, Στάγιε, Στεφανιάδα, Στούγκου, Τετάι, Τριζώλου, Φίλια, Φλωρέσι.

Από την παραπάνω εγγραφή προκύπτει ότι το Ζωγλόπι ήταν αμιγώς χριστιανικό χωριό, αφού δεν κατοικούσε σ' αυτό καμιά μουσουλμανική οικογένεια, σε αντίθεση με γειτονικά χωριά, στα οποία φέρεται ότι κατοικούσαν ανά μια ως τέσσερις μουσουλμανικές οικογένειες στο καθένα.

Πολλοί από τους 115 χριστιανικούς οικισμούς φέρουν άγνωστα σ' εμάς ονόματα, ενώ οι περισσότεροι φέρουν τη σημερινή ονομασία τους ή εκείνη που είχαν πριν από την τελευταία αλλαγή (1928 κ. ε.). Για την πρώτη περίπτωση μπορούμε να υποθέσουμε ότι πρόκειται για οικισμούς που στο μεταξύ καταστράφηκαν ή συγχωνεύθηκαν με άλλους ή

ακόμη και για λάθος του απογραφέα.

Πληθυσμιακές ομάδες

Οι πληθυσμιακές ομάδες στην περιοχή του σημερινού νομού Καρδίτσας το 1521 έχουν ως εξής:

Πλήρεις οικογένειες χριστιανών	11.149
Ενήλικοι άγαμοι	1.031
Οικογένειες χηρών	1.185
Ρυζοκαλλιεργητές	11
Οικογένειες μουσουλμάνων	435
Ραγιάδες ζευγίτες	810
Γιουρούκοι ζευγίτες	714
Μουσουλμάνοι ραγιάδες	41
Χήρες	44
Τζαμπάζηδες	2
Μουσουλμάνοι ενήλικοι άγαμοι	377

Υπολογίζοντας την πλήρη οικογένεια πενταμελή και της χήρας τετραμελή - σύμφωνα με την τουρκική απογραφή - και προσθέτοντας τους ενήλικες άγαμους, διαπιστώνουμε ότι στην περιοχή του νομού Καρδίτσας το 1521 κατοικούσαν:

Χριστιανοί	63.571 άτομα
Μουσουλμάνοι	10.565 άτομα.

Το Ζωγλόπι (σημερινή ορθογραφία)

Το Ζωγλόπι υπάγεται στα Άγραφα και το 1521 αριθμεί 132 πλήρεις οικογένειες και 13 χήρες. Σύμφωνα με τον παραπάνω υπολογισμό (πλήρης οικογένεια 5 μέλη, οικογένεια χήρας 4 μέλη) το Ζωγλόπι το 1521 έχει πληθυσμό 712 κατοίκων. Αν οι αριθμοί αυτοί ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, το Ζωγλόπι το έτος 1521 είναι ένα ακμαίο και δυναμικό χωριό, ενώ ένα αιώνα σχεδόν αργότερα, στις τουρκικές απογραφές του 1613-1677, το βρίσκουμε με το μισό πληθυσμό, περίπου εξήντα οικογένειες ("Ζωγλοπτικά Χρονικά", φύλλο 73/2010).

Χαρακτηριστικά είναι όσα γράφει σχετικά ο Κων/νος Χατζόπουλος*:

"Η ορεινή περιοχή των Αγράφων, εξαιτίας της γεωγραφικής της ιδιομορφίας, αποτέλεσε την περίοδο της οθωμανικής κατάκτησης το κατ' εξοχήν καταφύγιο των χριστιανικών πληθυσμών της πεδινής Θεσσαλίας και Στερεάς. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τη σχετική ελευθερία που απολάμβαναν οι κάτοικοι των Αγράφων είχε ως άμεση συνέπεια τη μεγάλη αύξηση του πληθυσμού κατά τους δύο πρώτους αιώνες της τουρκικής κατοχής (15ος-16ος αιώνας). Η πληθυσμιακή όμως αυτή αύξηση δεν ήταν ικανή να εξισορροπήσει την έλλειψη πλουτοπαραγωγικών πηγών και την απομόνωση του τόπου, με αποτέλεσμα η οικονομική ανάπτυξη της περιοχής να παραμένει σ' όλη τη διάρκεια της οθωμανικής κατοχής σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Η οικονομική στασιμότητα είχε ως επακόλουθο να μείνει και η δομή της κοινωνίας σχεδόν αναλλοίωτη, ενώ ταυτόχρονα προκάλεσε ήδη από τα τέλη του 16ου αιώνα τη εμφάνιση ενός **ισχυρού ρεύματος αποδημίας**, το οποίο φυσικά στερούσε την περιοχή από ικανά και δυναμικά στοιχεία".

Δεδομένου ότι η κατάκτηση της Θεσσαλίας από τους Τούρκους άρχισε περί το 1392 και ολοκληρώθηκε το 1420, μέχρι τέλους του 16ου αιώνα, τα αγραφιώτικα χωριά, μεταξύ των οποίων και το Ζωγλόπι, πλημμύρισαν κυριολεκτικά από ανθρώπους των πεδινών μερών που προσπαθούσαν ν' αποφύγουν την οθωμανική τυραννία. Η περιοχή όμως, εκ των πραγμάτων, αδυνατούσε να θρέψει τόσο μεγάλους πληθυσμούς και μοιραία άρχισε η μετανάστευση προς άλλες πιο πλούσιες περιοχές.

Έτσι μόνο μπορεί να γίνει κατανοητό ότι ένα ορεινό και φτωχό χωριό με ελάχιστους πόρους ζωής, όπως ήταν το Ζωγλόπι εκείνης της εποχής, αριθμούσε πληθυσμό υπερεφτακοσίων κατοίκων. Με τον καιρό, ο πληθυσμός άρχισε να ελαττώνεται, αφ' ενός ελλείψει πόρων ζωής και αφ' ετέρου μαστιζόμενος από επιδημίες, επαναστάσεις, αφόρητη φορολόγηση και παντοειδείς διωγμούς που υφίσταντο οι χριστιανικοί πληθυσμοί την εποχή εκείνη.-

*Κων/νος Χατζόπουλος: "Ελληνικά Σχολεία την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (1450-1821)", εκδόσεις Βάνιας-Θεσσ/νίκη 1991, σελ. 105-106)

ΕΛΕΓΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

αυτή η κοσμοχλασιά δεν εμπόδισε την ανεπανάληπτη έκρηξη της εφηβείας, που, με πείσμα, διεκδικούσε τα δικαιώματά της. Δεν άργησε να συγκροτηθεί η εφηβική καλοκαιρινή παρέα: Πέντε χαριτωμένα κοριτσόπουλα στα δέκα πέντε και κάτω, δύο δεκαπεντάχρονα αγόρια αμούστακα αλλά γεροδεμένα με κοντά παντελόνια, ένα λίγο μεγαλύτερο που του είχαν επιτρέψει να φοράει μακριά παντελόνια. Βόλτες μέχρι το "Σταυρό" κάθε απόγευμα, επιστροφή το βράδυ στο καφενείο του Αλέξη Τζοβάρια με γλυκό του κουταλιού και χαζά παιχνίδια.

Όσπου εμφανίστηκε για λίγες μέρες, ως διάπτων αστήρ, η Νίνα. Ήταν μια εικοσάχρονη εντυπωσιακή κοπελάρα με πολύ γλυκιά φωνή και απίστευτο μελωδικό ταλέντο. Ξαπλωμένοι στο λόφο του Αϊλιά, κάτω από ένα φωτεινότατο αυγουστιάτικο φεγγάρι, ακούμε μαγεμένοι τα τραγούδια της Νίνας. Οι μελωδίες της απλώνονται στη σιγαλιά της Καστανιώτικης νύχτας, περιπλανώνται μέχρι τα απέναντι πανύψηλα έλατα και επιστρέφουν μαζί με την αιψά ελατήσια ευωδιά. Δύο είναι τα τραγούδια που ξεχωρίζουν από το ρεπερτόριο της Νίνας. Το πρώτο εκφράζει μία αβάσταχτη νοσταλγία και πόνο για την ευτυχία που χάνεται λόγω αποχωρισμού, ως συνέπεια του προαιώνιου ξενιτεμού των Ελλήνων. Ίδου οι κυριότεροι στίχοι:

"Νάνι, νάνι, τριγύρω βρέχει μελαγχολικά,
Κοιμήσου εσύ ξεκουράσου και τα όνειρά σου,
ας είναι γλυκά.

Κλείσε τα βλέφαρά σου τα αγαπημένα,
κλείσε, τα δυο σου μάτια π' αγαπώ.

Νάνι, νάνι, τριγύρω βρέχει μελαγχολικά.

Ας ξεχασθούν οι καημοί σου,
κοιμήσου, κοιμήσου κι' εγώ ξαγρυπνώ.

Φεύγω, φεύγω, γλυκειά μου αγάπη
από σένα μακριά.

Μακριά από την αγκαλιά σου και από τα φιλά σου,
πάντα θα σ' αγαπώ."

Το δεύτερο αναπολεί τις γλυκές εμπειρίες που χάθηκαν, όταν έσβησε η αγάπη:

"Ήταν μία της άνοιξης ημέρα.

Πρασίιζαν οι κάμποι, οι ρεματιές,

λαλιές πουλιών γεμίζαν τον αέρα,

κι αρώματα ξεχύναν οι βραγιές.

Σφιχτά στην αγκαλιά μου σε κρατούσα

Και σου ψιθύριζα λόγια γλυκά,

πως θε' να μ' αγαπάς πάντα θαρρούσα,

κι' εγώ να σ' αγαπώ παντοτινά.

Όμως, κάθε αγάπη σβήνει.

Ζούμε μια εφήμερη ζωή

κι' ότι σήμερα μας συγκλονίζει,

αύριο δεν θα μας συγκινεί."

Δεν ξανάκουσα ποτέ αυτά τα τραγούδια. Όμως, οι στίχοι και η μουσική τους έχουν χαραχθεί ανεξίτηλα στη μνήμη και παραμένουν ύστερα από εβδομήντα τρία χρόνια.

Ο λόγος δεν είναι τόσο η ποιότητά τους και το ταλέντο της ερμηνεύτριας. Είναι το μαγευτικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ακούστηκαν αλλά και, προπαντός, το ανθρώπινο περιβάλλον που αντιπροσωπεύονταν από τα τρυφερά μέλη της παρέας, ξαπλωμένα κοντά μας. Όλα δε αυτά σε στενή σχέση με τη γενικευμένη και σε πλήρη εξέλιξη έκρηξη της εφηβείας.

Γιατί, όμως, είναι τόσο συγκλονιστικό το πέρασμα στην εφηβεία; Γιατί, ενώ διαρκεί ελάχιστα χρόνια, τη νοσταλγούμε σ' όλες τις δεκαετίες που ακολουθούν; Θεωρώ ότι το φαινόμενο έχει πολύ βαθιές ρίζες. Είναι υπαρξιακό, επειδή συνδέεται με το πανίσχυρο ένστικτο διαιώνισης του είδους. Είναι η περίοδος που τα ανθρώπινα πλάσματα ωριμάζουν στο βαθμό που είναι ικανά να ανταποκριθούν στις επιταγές αυτού του ενστίκτου. Επί πλέον, στην ηλικία αυτή, τα συναισθήματα είναι τόσο αγνά, τόσο άδολα, τόσο έντονα, τόσο ενθουσιώδη που δεν θα καταφέρουμε ποτέ να τα ξαναβιώσουμε με την ίδια ένταση. Πρόκειται αναμφίβολα για την πιο κρίσιμη καμπή της ζωής του ανθρώπου.

Ο βουλευτής Κώστας Κουκορόικος

Συνέντευξη από τη σελ. 1

Βασιλείου Κουκορόικου να μας επισκεφτεί στον Γιώτη. Πράγματι ο βουλευτής αποδέχτηκε την πρόταση και εμείς, από την προηγούμενη μέρα της επίσκεψής του, σφάξαμε ένα βετούλι, το σουβλίσαμε σ' έναν κορμό μικρής ελάτης και φτιάξαμε κι ένα κοκορέτσι.

Το πρωί σηκώθηκα νωρίς, βάλανε το βετούλι και το κοκορέτσι να ψήνονται, και οι γυναίκες αλλάξαμε καινούργιες μπάτσες στα εξωτερικά κρεβάτια που είχαμε κάτω από τον έλατο. Η μάνα μου, η Ουρανία, έκαμε μια γαλατόπιτα και η θεία μου η Κατερίνη χτυπούσε το γάλα στη βούρτσα για να βγάλει το βούτυρο. Εγώ με την αδερφή μου την Αθηνά - μεγαλύτερη από μένα κατά τρία χρόνια - βοηθήσαμε στο γύρισμα του βετουλιού και του κοκορετσιού.

Κατά το γίωμα, όταν είχαν έλθει τα γιδοπρόβατα στη στάνη (τσοπάνος ήταν ο αδελφός μου Γιώργος, 18 ετών τότε) και τα βάλανε στη στρούγκα για άρμεγμα, εκείνη τη στιγμή κατάφασε και ο βουλευτής Κώστας Κουκορόικος με τη γυναίκα του - μου διαφεύγει το όνομά της - παιδιά δεν είχαν. Τους συνόδευε ο μπάρμπα μου ο Λάμπρος και ο αστυνομικός σταθμάρχης - νομίζω πως ήταν ο ενωμοστάρχης Τσιγαρίδας. Εκείνη την ημέρα έκαμε πολύ κρούο γιατί φυσούσε ένα δυνατό βοριαδάκι. Όταν κατέβηκαν από τα άλογα, καθίσανε κάτω από τον έλατο. Εκεί είχαμε μια μεγάλη πλάκα για τραπέζι και σκαμπό από κορμούς ελάτης. Τόσο ο βουλευτής όσο και η γυναίκα του ήταν με κοντό μανίκι και, καθώς ήταν ιδρωμένοι από το δρόμο έτρεμαν από το κρύο. Ο βουλευτής πήρε μια κάπα επάνω του, η γυναίκα του όμως δεν άντεχε τις χοντρές τρίχες της κάπας και έριξε πάνω της ένα βαμβακερό φόρεμα της θείας μου της Κατερίνης.

Προτού να φάμε ο Κουκορόικος ήθελε να επισκεφτεί τη βρύση της Βασιλικής. Την ξενάγηση ανέλαβε ο μπάρμπα μου ο Λάμπρος και τους πήγε στη βρύση της Βασιλικής και στα Κόθρια και από εκεί τους δειξε το λημέρι των κλεφτών, τη Δρακότρυπα, το Δρακόμυλο, τα Παραθράκια και τη λάκα του Κουκορόικου - ιδιοκτησίας των προγόνων του - ενώ συγχρόνως τους έλεγε και την ιστορία κάθε τοποθεσίας.

Η ξαδέρφη μου η Δήμητρα ήταν μικρή, ως ενάμισι ετών, αλλά τόσο χαριτωμένη, με ολόξανθα μαλλιά, που, όταν την είδε η γυναίκα του Κουκορόικου δεν την άφησε από την αγκαλιά της και έλεγε συνέχεια: "τι αγγελούδι είναι αυτό!". Τότε ο μπάρμπα μου ο Κώστας της είπε: "αν έρθεις και καθίσεις εδώ δυο τρεις μήνες, τότε θα κάμεις κι εσύ τέτοια παιδιά!"

Όταν βγήκε το βούτυρο, ο μπάρμπα μου ο Κώστας έβαλε σε μια καυκιά ζεστό καλαμποκούκι, που μόλις είχε βγει από τη χόβολη, έβαλε επάνω του και φρέσκο βούτυρο και τους το πρόσφερε, αφού πρώτα είχαν πιεί και από μια καυκιά ξινόγαλο!

Η γυναίκα του βουλευτή ζήτησε ζάχαρη για να βάλει επάνω στο βούτυρο, ζάχαρη όμως δεν υπήρχε, και ο μπάρμπα μου της είπε ότι θα της δώσει ζάχαρη... βουνού και της έδωσε αλάτι! Της φάνηκε πολύ νόστιμο και είπε πως στο εξής θα τρώει το βούτυρο με αλάτι!

Το μεσημέρι καθίσαμε να φάμε, αλλά τόσο ο βουλευτής όσο και η γυναίκα του μόνο κοκορέτσι και λίγο κρέας έφαγαν, γιατί πριν είχαν φάει βραστό γάλα πρόβειο, γαλατόπιτα και καλαμποκούκι.

Το μεσημέρι δεν ξαπλώσανε στο κρεβάτι με τις μπάτσες γιατί τους τσιμπούσαν οι βελόνες. Τότε ο παππούς μου τους πήγε στη βρύση της Φροξυλιάς. Εκεί ο αδελφός μου, ο Γιώργος τους έκαμε ένα γιατάκι με φτέρες. Ο βουλευτής δεν άφησε την κάπα, ενώ η γυναίκα του πήρε μια καραμελωτή και σκεπάστηκε.

Όταν το απόγευμα σκαρίσανε τα γιδοπρόβατα, φύγανε κι αυτοί για την Καρδίτσα, αφού πρώτα ήπιαν από μια καυκιά ξινόγαλο, που τους άρεσε ιδιαίτερα. Τους δώσαμε και δώρα του βουνού: ρίγανη, σαλέπι, σπιροχόρτι και ρετσίνα. Επίσης ο αδελφός μου, που ήταν άριστος τεχνίτης, έδωσε στο βουλευτή μια γκλίτσα από σφένδαμο και στη γυναίκα του μια ρόκα από κορμό ίταμου. Η πεταλούδα της ρόκας ήταν κεντητή με ωραία σχέδια και άρεσε πολύ στην κυρία. Ακόμα τους δώσαμε δυο πιάτα ξύλινα, πιρούνια, κουτάλια και μια μεγάλη κουτάλα, καμωμένα από ξύλο κέδρου, που μύριζε πολύ ωραία, όλα έργα του Γιώργου.

Σ.Σ. Οι Κουκοροϊκοί ήταν η δεύτερη μεγάλη ζωγλοπτιτική οικογένεια. Παππούς του βουλευτή Κώστα Βασιλείου Κουκορόικου ήταν ο Γιώργος Κουκορόικος και γιαγιά του η Ζωή Γιαννάκη Ζωγλοπτιτή.

Αφιέρωμα στη γιορτή της μάνας

Συνέντευξη από τη σελ. 1

γένεια - παιδιά, αλλά δεν τους ανάφερε ποτέ για την μητέρα του. Το μόνο που τους είχε πει, ήταν ότι δεν είχε μητέρα...

Αυτός όμως πήγαινε πότε - πότε κρυφά και την έβλεπε στην φτωχική της παράγκα.

Κάποτε έκαμε καιρό να την δει και ο πόθος της μάνας, έσκισε βουνά και λαγκάδια για να τον βρει και να δει έστω και για λίγο το μονάκριβο παιδί της.

Όταν έφτασε στο σπίτι του, κτύπησε την πόρτα του. Της άνοιξε ένα παιδί το οποίο, όταν την αντίκρισε, άρχισε να φωνάζει και να κλαίει από τον τρόπο του.

Τότε ο πατέρας έτρεξε έντρομος να δει κι αυτός τι ακριβώς συμβαίνει και, όταν την είδε, άρχισε να φωνάζει έξαλλος, να την βρίζει, να την σπρώχνει, και να την απομακρύνει από το σπίτι του.

Αφού την είχε απομακρύνει αρκετά της είπε με άγρια φωνή:

Τι γυρεύεις εδώ;

Δεν σου είπα να μην έρθεις ποτέ στο σπίτι μου; Δεν θέλω να σε δουν τα παιδιά μου, η γυναίκα μου και ο κοινωνικός μου περίγυρος!

Τότε η πικραμένη μάνα, σιωπηλή και με ανάμεικτα συναισθήματα λύτης και χαράς που ξανάδε μετά από καιρό το μονάκριβο παιδί της, παίρνει τον δρόμο της επιστροφής.

Ο γιός της είχε θυμώσει τόσο πολύ από το γεγονός αυτό και για αρκετό χρονικό διάστημα δεν πήγε να την δει, ώσπου κάποτε, κάποιο περιεργό συναίσθημα τον οδήγησε έξω από την καλύβα της μητέρας του.

Χτύπησε την ερειπωμένη μητρική του πόρτα, αλλά απόκριση δεν πήρε, κι εκεί που ετοιμαζόταν να φύγει, άκουσε μια φωνή απ' το διπλανό φτωχόσπιτο να του λέει:

-Γυρεύεις κάτι, αγόρι μου;

-Ε, την μάνα μου θέλω.

-Αυτάμια πολύ λεβέντη μου, αλλά η μάνα σου, πάει καιρό που έφυγε απ' τη ζωή αυτή, όμως μου έδωσε για σένα αυτό το γράμμα και με παρακάλεσε να στο δώσω μετά από τον θάνατό της.

Τώρα σου ανήκει και μπορείς να το πάρεις.

Το πήρε στα τρεμάμενα χέρια του, το άνοιξε και άρχισε να διαβάζει:

"Πολυαγαπημένο και μονάκριβο παιδί μου, τώρα πια που δεν είμαι στη ζωή, ώστε να με βλέπεις και να ντρέπεσαι, ήλθε η ώρα να μάθεις την μεγάλη αλήθεια.

Όταν ήσουν δύο ετών, σε ένα δυστύχημα έχασες το ένα σου μάτι. Έτσι λοιπόν παιδί μου έβγαλα το δικό μου μάτι και στο έδωσα για να έχεις μια καλύτερη ζωή.

Δεν πειράζει, σπλάχνο μου, που με απαρνήθηκες. Το να σε βλέπω να μεγαλώνεις, να σπουδάζεις, να κάνεις την δική σου οικογένεια, σαν μάνα καμάρωνα κρυφά για το παιδί μου....

Όμως, να ξέρεις, δεν σου κρατώ κακία. Αν χρειαζόταν θα σου έδινα και το άλλο μου μάτι, για να είναι είσαι καλά παιδί μου."

Λυγμός και κλάμα πικρό βγήκε από το στόμα του για την απaráδεκτη συμπεριφορά του. Ήταν όμως πολύ αργά, αφού δεν πρόλαβε ποτέ να πει στην μάνα του, πόσο πολύ την αγαπούσε, αλλά και να ζητήσει συγνώμη από τα βάθη της καρδιάς του για την πίκρα που της έδωσε σ' όλη της τη ζωή.

Μετάνιωσε πικρά για το μεγάλο κακό που της έκανε, στερώντας της το μητρικό δικαίωμα της αγάπης και της αποδοχής.

Η παραπάνω ιστορία είναι μία από τις πολλές που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο και αναφέρεται στην αυτοθυσία της μάνας.

Διαβάζοντάς την αναρωτήθηκα πόσα πράγματα θεωρούμε δεδομένα στη ζωή μας. Μεγαλώνουμε λίγο εγωιστικά και δεν υπολογίζουμε ότι οι γονείς μας δεν θα είναι πάντοτε μαζί μας.

Ο χρόνος κυλάει σαν νερό και μερικές φορές δεν καταφέρνουμε να παρατηρήσουμε τις αλλαγές που γίνονται γύρω μας. Μετράμε το χρόνο σε σχέση με κάποιους σταθμούς στη ζωή μας όπως οι σπουδές μας, ο στρατός, οι δουλειές που αλλάζουμε ή όσα θέλουμε ακόμη να κάνουμε. Όμως, εκείνο που παραμένει πάντοτε σταθερό σημείο αναφοράς στο χρόνο είναι οι γονείς μας.

Όσο είμαστε νέοι νομίζουμε ότι ο χρόνος θα είναι πάντοτε με το μέρος μας, νομίζουμε ότι μπορούμε να τον νικήσουμε, είναι η αφέλεια της νεότητας. Ο χρόνος όμως περνάει αδυσώπητα γρήγορα για όλους μας και πιο πολύ για εκείνους που δεν αντιλαμβανόμαστε πως ξαφνικά ένα πρωί ίσως οι γονείς να μην είναι κοντά μας.

Οι γονείς λοιπόν μοιραία όπως όλοι μεγαλώνουν. Το συνειδητοποιούμε τελικά βίαια μια μέρα και ταρακουνιέται συθέμελα το οικοδόμημα της ζωής μας, καθώς αντιλαμβανόμαστε ότι αυτοί οι άνθρωποι έφυγαν για πάντα από κοντά μας. Πως κι εμείς δεν πρόκειται να ζήσουμε για πάντα. Πως με το θάνατό τους παίρνουμε τη θέση τους και τα παιδιά μας παίρνουν τη θέση που είχαμε εμείς πριν λίγο.

Όμως πόσοι από εμάς όταν ακόμη οι γονείς μας είναι στη ζωή, τους αγκαλιάσαμε, τους είπαμε ένα σ' αγαπώ, ένα ευχαριστώ για όσα έκαναν για μας; Ένα συγνώμη για τις πίκρες που τους δώσαμε και για όσα έπρεπε να κάνουμε και δεν κάναμε γι αυτούς;

Ίσως να ήταν η καλύτερη εξομολόγηση που θα είχαμε κάνει ποτέ. Μία κατάθεση ψυχής. Δυστυχώς δεν το έχουμε κάνει πολλοί. Το αναβάλλουμε οι περισσότεροι για αργότερα, μέχρι που κάποια στιγμή συνειδητοποιούμε ότι είναι αργά, ότι δεν προλάβαμε και τούτο διότι είτε διστάσαμε να εκφράσουμε τα συναισθήματά μας είτε ο εγωισμός δεν μας άφησε να το κάνουμε. Όσοι τόλμησαν και το έκαναν είναι σίγουρο ότι ένοιωσαν ευτυχία και γαλήνη στο υπόλοιπο της ζωής τους.

Για να συνδεθώ με τις ρίζες μου!

Πάντα τέτοια εποχή θυμάμαι τον τόπο καταγωγής μου. Τη Ραχούλα. Την έχω συνδέσει με το Πάσχα καθώς τέτοιες μέρες ήταν που μπαίναμε στο αυτοκίνητο και από το Διδυμό-

τειχο πηγαίναμε στην Καρδίτσα για να γιορτάσουμε οικογενειακά. Και πάντα περιμέναμε εμείς τα μικρά το ταξίδι στο χωριό.

Τους παλιούς δρόμους τα σοκάκια τη χαριτωμένη κυρία δίπλα στο παλιό σπίτι του πατέρα μου, που όποτε μας έβλεπε πάντα είχε κάτι να μας φιλέψει. Και τις ιστορίες. Καθισμένα έξω από το παλιό σπίτι ακούγαμε με τις ώρες τις ιστορίες του πατέρα από τα παιδικά του χρόνια. Κατοχή, εμφύλιος... τι δεν έζησε αυτός ο τόπος ο πανέμορφος.

Με τα μάτια της φαντασίας μας οι ιστορίες ζωνάνευαν. Γινόμασταν κι εμείς μέτοχοι της ιστορίας του. Ελπίζω να με αξιώσει ο Θεός να τον επισκεφτώ ξανά, χωρίς τον πατέρα μου αυτή τη φορά για να ξανασυνδεθώ με τις ρίζες μου. Καλή Ανάσταση και καλό Πάσχα από το ακριτικό Διδυμότειχο σε όλους.

Θεοφανώ Σουλιώτη

F/B

Η Θεοφανώ Σουλιώτη είναι θυγατέρα του Γιάννη Αποστόλου Σουλιώτη και διαμένει μόνιμα στο Διδυμότειχο.

Οι λέξεις έχουν τη δική τους ιστορία

1) Ποικιλία.

Η λέξη "ποικίλλω" στην αρχαία ελληνική σημαίνει "κεντώ". Από εκεί προκύπτει και η λέξη "ποικιλία" που σημαίνει "κέντημα με πολλά χρώματα" καθώς και το "ποικίλημα" που σημαίνει "κέντημα". Έτσι κατέληξε σήμερα η λέξη "ποικιλία" να σημαίνει το οτιδήποτε έχει πολλά από κάτι, π.χ. ποικιλία που τρώμε, ποικιλία χρωμάτων κλπ.

2) Άλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας

Η λέξη "μάτι" προκύπτει από την αρχαία ελληνική λέξη "όμμα". Άλλωστε, λέμε ακόμα "πήρα των ομματιών μου". Το μάτι και γενικά η όψη στην αρχαία ελληνική λέγεται και "ώψ", από το μέλλοντα του ρήματος οράω-ω, που είναι "όψομαι".

Δείτε πόσες λέξεις λέμε και σήμερα από αυτή τη ρίζα:

Κύκλωψ/κύκλωπας: αυτός που το μάτι του είναι κυκλικό.

Ευρώπη: αυτή που έχει μεγάλα μάτια (ευρεία+ωψ).

Πρόσωπο: η πρόθεση "προς (μπροστά)+ωψ".

Μέτωπο: η πρόθεση "μετά" +ωψ.

Παρωπίδες: η πρόθεση "παρά"(δίπλα)+ωψ.

Ενώπιον: η πρόθεση "εν"+ωψ (μπροστά σε).

Μυωπία: "Μύω" (κλείνω ελαφρώς τα μάτια)+ωψ.

Πρεσβυωπία: "πρέσβυς" (μεγάλος σε ηλικία)+ωψ.

Κώστας Ευαγγέλου Τζωαννόπουλος Αναμνήσεις από τα παιδικά μου χρόνια

Συνέχεια από τη σελ. 1

σωματότυπο, αριστούχος της Αρσακείου Ακαδημίας και αγαπούσε τη δουλειά της. Την είχα δασκάλα μέχρι την Τετάρτη τάξη.

Στα πρώτα αυτά χρόνια βρισκόμαστε στη δικτατορία (βασιλευόμενη) του Ιωάννου Μεταξά. Τότε, όλα τα παιδιά, είμαστε υποχρεωτικά στη Νεολαία του Μεταξά, την περιβόητη Ε.Ο.Ν. (Εθνική Οργάνωση Νεολαίας) με τις μπλε στολές, τις γραβάτες και τα στρατιωτικά μπλε δίκονα. Στο Δημοτικό όλα τα παιδιά ήταν οι λεγόμενοι "σκαπανείς" και από εκεί και πάνω ονομάζονταν "φαλαγγίτες". Κυκλοφόρησε και ο ύμνος της 4ης Αυγούστου σε δίσκο, σε στυλ εμβατηρίου, το: "Γιατί χαιρέται ο κόσμος και χαμογελά πατέρα". Ο δίσκος ήλθε (εστάλη) στο σχολείο μας, με την εντολή να τον μάθουν τα παιδιά υποχρεωτικά. Έτσι ανετέθη σε εμάς (την αδελφή μου Φούλα και εμένα), που είμαστε ορθόφωνοι, να τον μάθουμε καλά και να σολάρουμε πρώτοι στις τάξεις μας. Από τον παππού μου Βασίλη πήραμε το γραμμόφωνό του στο σπίτι μας, και σύντομα τον αποστηθίσαμε. Ακόμα τον θυμάμαι. Ο πατέρας μου, διευθυντής του 3/θέσιου σχολείου μας, ήταν υποχρεωτικά και φαλαγγάρχης τριών αστέρων με στολή και πέτινη εξάρτηση, σε στυλ λοχαγού. Έφερε και την ευθύνη της όλης οργάνωσης. Αν τολμούσε, ας έκανε και διαφορετικά. Βέβαια η προσπάθεια δεν είχε επιτυχία, όπως περίμεναν, γιατί ο ύμνος ήταν δύσκολος, με πολλά γυρίσματα, αλλά και οι φωνές των παιδιών δεν βοηθούσαν. Ο φαλαγγάρχης όμως τα "κατάφερε" και γράφτηκε στη μαύρη λίστα των αντιθέτων, των αριστερών, που αργότερα θα επικρατούσαν και θα εύρισκε το μπελά του!

Το σχολείο μας ήταν υποδειγματικά οργανωμένο, αφού ο διευθυντής του ήταν κι εκείνος αριστούχος της Ακαδημίας Λαμίας με βαθμό απολυτηρίου 19,18. Ήταν επίσης απόφοιτος της Μετεκπαίδευσης στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και υποψήφιος Επιθεωρητής Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως. Ήταν επίσης πολύ δεμένος με την Εκκλησία και κάθε Κυριακή έκανε χρέη άμισθου ιεροκήρυκα στην εκκλησία του χωριού μας. Κάθε Κυριακή γίνονταν ο τακτικός εκκλησιασμός του σχολείου. Τα θετικά αποτελέσματα του εκκλησιασμού ήταν εμφανή. Εναλλάξ οι μαθητές και μαθήτριες λέγανε στην εκκλησία το "Πάτερ ημών..." και το "Πιστεύω" και μερικές φορές και το απολυτικό του εορτάζοντα αγίου. Πέραν αυτών, το αυτί μας συνήθιζε τη γλώσσα το Ευαγγελίου και των τροπαρίων της εκκλησίας που θα μας διευκόλυνε αργότερα στην ευκολότερη κατανόηση των Αρχαίων Ελληνικών, στο Γυμνάσιο.

Από την Α' και Β' τάξη θυμάμαι, γιατί με είχαν ιδιαίτερα εντυπωσιάσει, τις πρωτομαγιάτικες εκδρομές. Η πρώτη ήταν στο "Αγιασματάκι", ένα πανέμορφο μέρος μέσα στην οργιώδη φύση. Ήταν πολύ όμορφη μέρα, αλλά, τι λέω; Μαγιάτικη και μη όμορφη, γίνεται; Η εκδρομή ήταν πολύ καλά οργανωμένη. Νομίζω ότι την κύρια ευθύνη της οργάνωσης την έφερε η κ. Κούλα, η δασκάλα, μια πραγματική βλάχα, από κάποιο χωριό του Μετσόβου. Η Κούλα στις διοργανώσεις ήταν ασυναγώνιστη. Επιβλητική, όταν χρειαζόταν, αυστηρή και τα αποτελέσματά της εντυπωσιακά. Το πρωινό πέρασε με χορούς και τραγούδια των μεγαλύτερων τάξεων, αλλά και με θεατρική παρουσίαση του γάμου. Γαμπρός και νύφη, ένα αγόρι και ένα κορίτσι, όμορφα παιδιά και ανεπτυγμένα, της Έκτης τάξης. Από το κουτσομπολιό των παιδιών του σχολείου, είχα ακούσει ότι υπήρχε και κάποιο αισθηματάκι μεταξύ τους. Στολίσανε με λουλούδινα στεφάνια τη νύφη και της τραγουδούσαν το δημοτικό τραγουδάκι "Νεραντζούλα φουντωμένη...". Αυτές οι αναμνήσεις

δεν ξεχνιούνται ποτέ. Απλώς, τις παίρνεις μαζί σου, όταν φεύγεις.

Η εντυπωσιακότερη και πιο σημαντική πρωτομαγιάτικη εκδρομή ήταν στο Παλιοζωγλόπι. Ήταν η τελευταία προπολεμική εκδρομή, την άνοιξη του 1940. Ήταν εκδρομή διασχολική. Συνάντηση των σχολείων Καστανιάς και Ραχούλας. Οι δυο διευθυντές ήταν φίλοι και η οργάνωση μιας τέτοιας συνάντησης ήταν κάτι πρωτόγνωρο και πρωτοποριακό για την εποχή εκείνη. Ακόμη και σήμερα σκέπτομαι τις θετικές επιπτώσεις και την επίδραση που είχε στα παιδιά κυρίως στις μεγαλύτερες τάξεις- η επαφή και το μετέπειτα δέσιμο, αργότερα στις γυμνασιακές τάξεις, των νέων δυο γειτονικών χωριών, των οποίων οι ομοιότητες ήταν πολύ μεγάλες.

Η θέση της συνάντησης είχε οριστεί στη βρύση του "Καλόγερου" και, ακριβώς πάνω από το δρόμο, η θέση λεγόταν "Βαρκό". Ένα μικρό κτήμα, ποτιστικό, γεμάτο πανέμορφες ψηλές και χαμηλότερες καρυδιές. Η βρύση επάνω στο δρόμο, είχε άφθονο και παγωμένο νερό. Από κάτω περνά το ρέμα του χωριού που έρχεται από τον Ίταμο. Κοντά στη βρύση υπάρχουν θεόρατα πλατάνια καθώς και διάφορα άλλα δένδρα, ως επί το πλείστον δρύες. Το ποτάμι διέσχιζε μια φανταστική κοιλάδα, ένα μικρό και επίμηκες οροπέδιο, πάνω στο οποίο ήταν κτισμένο το χωριό και τη απέναντι μεγάλη ράχη, πίσω από την οποία άρχιζαν τα Καστανιώτικα. Τα παιδιά κατασκηνώσαν στο "Βαρκό", κάτω από τις καρυδιές. Εκεί έστρωσαν τα μαντήλια τους ή μικρές κουβερτούλες, και εναπέθεσαν και το μεσημεριανό που είχαν φέρει μαζί τους. Τα μικρότερα ήταν υπό την προστασία των μεγαλύτερων. Σε κάποια από τα χαμηλότερα κλωνάρια των καρυδιών ρίχτηκαν καναβόσκονα και δημιουργήθηκαν αυτοσχέδιες κούνιες, που για εμάς ήταν πολύ μεγάλη απόλαυση. Η ημέρα κύλισε με πολύ παιγνίδι, τραγούδια και χορούς από τις μεγάλες τάξεις. Το απόγευμα ήρθε και η ώρα του δυσάρεστου χωρισμού, γιατί τα ωραία πράγματα συνήθως κρατούν λίγο. Στη διαδρομή της επιστροφής -άλλα 8 χιλιόμετρα- τα οποία περπατήσαμε αργά και με ενδιάμεσα διαλείμματα, δεν κουρασθήκαμε. Άλλωστε, η φύση μας αποζημίωσε οπτικά και μας ξεκούρασε. Το βραδάκι επιστρέψαμε στη Ραχούλα. Όσοι από εμάς υπάρχουν ακόμη, έχουν μια από τις πιο ευχάριστες αναμνήσεις.

Μια ακόμα όμορφη ανάμνηση ήταν το Πάσχα του 1940. Το σχολείο, όπως πάντα, συμμετείχε ενεργά στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του χωριού. Κάθε χρόνο, τη Μ. Πέμπτη ο διευθυντής του σχολείου με τα μεγαλύτερα παιδιά πήγαιναν στο κοντινό δάσος και κόβανε κέδρα. Σέρνοντάς τα τα φέρνανε στην αλάνα, έξω από την εκκλησία. Εκεί τα στοιβάζανε και σχηματίζανε ένα είδος μεγάλης θημωνιάς. Στην αναστάσιμη λειτουργία του Μ.Σαββάτου προς Κυριακή, και αμέσως μετά το "Δεύτε, λάβετε φως..." του παπά, τα παιδιά του σχολείου έτρεχαν με τις αναμμένες λαμπάδες και βάζανε φωτιά στα κέδρα του "Αφανού". Το θέαμα ήταν καταπληκτικό γιατί το ρετσίνι των κέδρων έκανε τις φλόγες να φτάνουν στα ύψη.

Αλλά, πριν φτάσουμε στον "Αφανό", πάμε για λίγο στη Μ.Παρασκευή και στον Επιτάφιο. Για πρώτη φορά το Πάσχα εκείνο το σχολείο φρόντισε και αγοράστηκαν από την Καρδίτσα χάρτινα χρωματιστά φαναράκια, που στο εσωτερικό τους είχαν υποδοχή για τοποθέτηση μικρής κοντής λαμπάδας. Η περιφορά του Επιταφίου ξεκινούσε από την εκκλησία και προχωρούσε το δρόμο προς Παλιοζωγλόπι. Στη θέση "Μπούλη" ακολουθούσε τον επάνω δρόμο και κατηφόριζε προς την πλατεία από "Τσουτσουρέικα". Ακολουθούσε όλο το χωριό με τις αναμμένες λαμπάδες και, φυσικά, οι μαθητές του σχολείου με τα αναμμένα φαναράκια, που έδιναν έναν ξεχωριστό και ευχάριστο τόνο στη σκοτεινή βραδιά. Ήταν το τελευταίο προπολεμικό και χαρούμενο Πάσχα.

(συνεχίζεται)

Αερομαχία στο Αιγαίο το 1974

Δυο μαχητικά αεροπλάνα έχασε η Τουρκία

Ένας από τους δυο Έλληνες πιλότους ήταν ο συμπατριώτης μας, τ. Δήμαρχος Ιτάμου, Θωμάς Σκαμπαρδώνης

Στις 22 Ιουλίου 1974, η αεροπορική δραστηριότητα πάνω από το Αιγαίο ήταν εξαιρετικά αυξημένη, καθώς η τουρκική εισβολή στην Κύπρο συνεχιζόταν και η τουρκική αεροπορία προέβαινε σε μαζικές παραβιάσεις του F.I.R. Αθηνών. Στα ελληνικά αεροδρόμια, οι χειριστές βρίσκονταν μέσα στα κόκπιτ των αεροσκαφών, σε ετοιμότητες των δύο ή πέντε λεπτών. Μεταξύ αυτών, ο υποσημηναγός Ι. Δινόπουλος και ο ανθυποσημηναγός Θ. Σκαμπαρδώνης, χειριστές της 337 ΜΑΗ (Μοίρας Αναχαίτισης Ημέρας) που έδρευε τότε στην 111 ΠΜ της Ν. Αγχιάλου.

Γύρω στις 13.30 οι δύο χειριστές έλαβαν διαταγή απογείωσης. Λόγω βλάβης στον ασύρματό του, ο Δινόπουλος διέταξε τον Σκαμπαρδώνη να ηγηθεί του σχηματισμού ως Νο 1, όπως και έγινε. Ο Σκαμπαρδώνης ακολουθώντας τις οδηγίες του σταθμού ραντάρ του Πηλίου ("Joker") κατευθύνθηκε προς το Β. Αιγαίο, ενώ ο Δινόπουλος τον ακολουθούσε καλύπτοντάς τον από ψηλότερα. Μετά από μερικές αλλαγές ύψους και κατεύθυνσης (ενδεχομένως λόγω της πολλαπλότητας των ιχνών εκείνη την ημέρα), ο Σκαμπαρδώνης διατάχθηκε να κατευθυνθεί προς την περιοχή μεταξύ Αγ. Ευστρατίου και Λήμνου, σε ύψος 20.000 πόδια.

Ενώ βρισκόταν ακόμα σε άνοδο στα 18.000 πόδια, ειδοποιήθηκε από το Joker ότι τα εχθρικά ίχνη πλησίαζαν και σχεδόν αμέσως είδε δύο τουρκικά F-102 σε κλειστό σχηματισμό στα αριστερά του, σε απόσταση όχι μεγαλύτερη από 200 μέτρα. Αμέσως έστριψε σκληρά αριστερά προκειμένου να βρεθεί πίσω τους, ενώ και τα τουρκικά αεροσκάφη έκαναν το ίδιο, προσπαθώντας να βρεθούν στην "ώρα 6" του ελληνικού F-5.

Με πλήρη στοιχεία στον κινητήρα και μέγιστο ρυθμό στροφής, ο Σκαμπαρδώνης προσπάθησε να διατηρήσει οπτική επαφή με τα τουρκικά αεροσκάφη. Στρέφοντας συνεχώς, έχανε ύψος, ώσπου βρέθηκε κάτω από τα 10.000 πόδια. Ενώ προσπαθούσε να ανακτήσει οπτική επαφή με τα τουρκικά αεροσκάφη, είδε ξαφνικά μια τεράστια στήλη νερού στη θάλασσα. Συνειδητοποιώντας τι είχε συμβεί, αναζήτησε τον Δινόπουλο, χωρίς να μπορέσει να τον εντοπίσει. Στη συνέχεια διατάχθηκε από το Joker να επιστρέψει στη Ν. Αγχιάλο. Λίγο μετά την προσγείωσή του, είδε το αεροσκάφος του Δινόπουλου να περνάει πάνω από το διάδρομο και παρατήρησε ότι έλειπαν και οι δύο πύραυλοι από τα ακροπερυγία του...

Ο Δινόπουλος είχε παρακολουθήσει την αρχική φάση της εμπλοκής απαρατήρητος καθώς, όντας ψηλότερα, δεν είχε γίνει αντιληπτός από τους δυο τούρκους πιλότους. Είδε τη θυρίδα οπλισμού του επικεφαλής F-102 να ανοίγει και έναν πύραυλο AIM-4 Phalcon να εκτοξεύεται κατά του Σκαμπαρδώνη, αστοχώντας. Ο Δινόπουλος πλησίασε, βρέθηκε πίσω από τα τουρκικά αεροσκάφη και εκτόξευσε άμεσα τον έναν από τους δύο AIM-9 Sidewinder που έφερε το αεροσκάφος του. Όμως ο πρώτος πύραυλος αστόχησε, καθώς η κεφαλή του δεν είχε προθερμανθεί αρκετά. Ο Δινόπουλος χωρίς δισταγμό εκτόξευσε τον δεύτερο πύραυλο, που πέτυχε το τουρκικό F-102 και το έστειλε να συντριβεί φλεγόμενο στη θάλασσα.

Ο δεύτερος Τούρκος χειριστής έχασε τον προσανατολισμό του και επιχείρησε αναγκαστική προσγείωση σε δρόμο στα μικρασιατικά παράλια. Το αεροσκάφος καταστράφηκε και ο ίδιος μεταφέρθηκε βαριά τραυματισμένος στο νοσοκομείο, όπου πέθανε από τα τραύματά του.

Ο Ι. Δινόπουλος αποστρατεύθηκε από την Πολεμική Αεροπορία με το βαθμό του σημηναγού, ενώ ο Θ. Σκαμπαρδώνης με τον βαθμό του ταξίαρχου. Αρκετά χρόνια μετά την αερομαχία, όταν υπηρετούσε στο "Air-South Command" του ΝΑΤΟ στη Νάπολη, ένας Τούρκος αξιωματικός της αεροπορίας που συζητούσε μαζί του, ισχυρίστηκε ότι δύο τουρκικά F-102 είχαν καταρρίψει δύο ελληνικά F-5. Όταν ο Σκαμπαρδώνης τον ρώτησε: "μοιάζω με φάντασμα;", ο Τούρκος έχασε το χρώμα του...

Πάσχα 2017

Πάσχα. Στον Επιτάφιο και στην Ανάσταση, κυριολεκτικά ...ανασταίνεται και το χωριό μας! Εκτός από τους μόνιμους κατοίκους, συρρέουν και πολλοί χωριανοί της Καρδίτσας αλλά και επισκέπτες από πιο μακρινά μέρη.

1

1. Ο Επιτάφιος
2. Αναφανός
3. Λειτουργία της Ανάστασης

4. Της Ζωοδόχου Πηγής
5. Η Δεύτερη Ανάσταση
6. Λαζαρίνες

2

3

4

5

6

Ιδιαίτερη γοητεία για ενάριθμους χωριανούς ασκεί το Πάσχα στον Ίταμο, μέσα στην παρθένα φύση, στην ανατολή της άνοιξης!

Ανοιξιάτικες εκδηλώσεις

25η Μαρτίου. Μπορεί να παραμένει κλειστό το σχολείο μας, που έδινε τον εορταστικό τόνο την 25η Μαρτίου, οι εναπομείναντες χωριανοί όμως δεν παραλείπουν να γιορτάζουν την εθνική μας επέτειο με επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο ηρώο του χωριού μας.

Λαογραφικό Μουσείο. Αξίζουν συγχαρητήρια στην Επιτροπή που επιμελείται τα εκθέματα του Λαογραφικού Μουσείου. Μέχρι τώρα έχουν κάμει εξαιρετική δουλειά και ελπίζουμε να συνεχίσουν με τον ίδιο ζήλο. Με τον ίδιο ζήλο ελπίζουμε να συνεχίσουν και οι χωριανοί να καταθέτουν στο Μουσείο παραδοσιακά αντικείμενα, που τα αφανίζει ο χρόνος.

Μπάτε...παιδάκια στο χορό. Επιμένει ο Κώστας να μνήσει τους μικρούς στα μυστικά του χορού!

Όσο υπάρχουν ακόμη νέοι στο χωριό, υπάρχει ελπίδα. Αδιάφευστοι μάρτυρες οι φωτογραφίες!

Παλιοζωγλόπι, τα αξέχαστα εκείνα καλοκαίρια, χρειάζεται λογοτεχνική πένα και ποιητικό οίστρο για να το απαθανάτισει και διαφυλάξει ακέραιο το μεγαλείο του για να γνωρίζουν οι επερχόμενες γενιές ότι στην αγκαλιά του βουνού Ίταμος γεννήθηκε, κάποτε, ένα όμορφο χωριό ανάμεσα στη μέντα, τον αγριοδούσμο, τη μυρωδάτη ρίγανη, την ανεπανάληπτη αγριάμπελη και την πράσινη φτέρη, που το λέγαν Ζωγλόπι. Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν παρουσιάστηκε, δεν εμφανίστηκε τέτοιος άνθρωπος.

Αλήθεια τι να πρωτοθυμηθεί κανένας αφού οι ομορφιές, τα θέλητρα και οι χαρές είναι ατέλειωτες: τη δροσιά, τα γάργαρα και κρύα νερά, την ξέγνοιαστη και ανέμελη ζωή, το ωραίο φυσικό περιβάλλον με τα απέραντα πυκνά και αδιαπέραστα δάση και τις καταπράσινες βουνοπλαγιές, τα ατέλειωτα αυτοσχέδια παιχνίδια με κυρίαρχα τις κούνιες και τις τραμπάλες, τους όμορφους περιπάτους, τα θεοσέβαστα εκκλησιάκια, τα κελαδήματα τόσων πολύχρωμων πουλιών την ημέρα και τις μονότονες και θλιβερές φωνές του γκιώνη, και της κουκουβάγιας τη νύχτα, του μπούφου που σώπαινε με τον ήχο της γλυκόλαλης φλογέρας του τσοπάνου την ώρα του σκάρου, το βαθύ και έντονο πράσινο χρώμα των ατέλειωτων φασολόκηπων που έδιναν ζωή στους κατοίκους ή τις αναρίθμητες καρυδιές που αποτελούσαν το δικό τους ιδιόμορφο δάσος που απλώνονταν και σκίαζαν σ' όλη την έκταση του Κάτω, Μέσου και Πάνου μαχαλά που αποτελούσε μια ιδιόμορφη και ξεχωριστή πινελιά και συνταίριαζε τέλεια και αρμονικά με το όλο τοπίο και του έδινε ένα άλλο χρώμα και αίσθηση.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η φύση έδωσε και χάρισε πολλά στον ευλογημένο αυτό τόπο αλλά και οι τότε κάτοικοι του χωριού μας με τον κόπο, τον μόχθο και τον ιδρώτα τους βελτίωσαν ορισμένες ατέλειες της φύσης και έβαλαν και τη δική τους σφραγίδα πάνω στο όμορφο αυτό περιβάλλον. Πρέπει να πούμε απερίφραστα και με υπερηφάνεια ότι οι πρόγονοί μας ήταν όχι μόνον φίλεργοι και προοδευτικοί αλλά και σύγχρονοι και ρεαλιστές. Πέραν της γεωργοκτηνοτροφίας, η οποία αποτελούσε την κύρια απασχόληση των ανθρώπων ποτέ αυτοί δεν έπαυσαν να ασχολούνται και να δραστηριοποιούνται και σε άλλες απασχολήσεις και εργασίες με τις οποίες συμπλήρωναν το εισόδημά τους. Έτσι τεράστιες εκτάσεις τις φύτευσαν με αμπέλια και τις στόλισαν με συκιές, ροδιές και κυδωνιές. Τα αμπέλια τότε και μέχρι το 1945 έδιναν ένα σταθερό και ικανοποιητικό εισόδημα με το οποίο μπόρεσε το χωριό μας να οικοδομηθεί στη νέα του θέση δημιουργώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στους κατοίκους.

Ας μη ξεχνάμε ότι στο χωριό μας είχε κάποτε αναπτυχθεί η σηροτροφία και παρήγαγε μεγάλες ποσότητες μεταξιού και εκλεκτής ποιότητας στην περιοχή των Αγράφων. Για τη διαβίωση του μεταξοσκώληκα φυτεύτηκαν μουριές (σκαμιές) τεράστιες εκτάσεις στο Παλιοζωγλόπι, στη Ραχούλα, στη Λούτσα και όπου υπήρχαν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του φυτού αυτού. Δείγματα μουριές σώζονται μέχρι και σήμερα. Τέτοιες σκαμιές σώζονται δύο σε ιδιοκτησίες μου. Μία στο Παλιοζωγλόπι και μία στην περιοχή Κατσαρογιάννη. Επίσης μεγάλη ανάπτυξη και άνθηση παρουσίασε και η καπνοκαλλιέργεια, η οποία καλλιεργήθηκε σε μεγάλη έκταση και με απόδοση καλού εισοδήματος, όπως η βαμβακοκαλλιέργεια και η πατατοκαλλιέργεια, τα κηπευτικά και άλλες καλλιέργειες μεταγενέστερα.

Εκείνο το καρποφόρο δένδρο που καλλιεργήθηκε σε μεγάλη έκταση και άφησε εποχή μέχρι των ημερών μας ήταν η καρυδιά. Το αξιόλογο αυτό καρποφόρο έχει πατριδα την Περσία και στην χώρα μας ευδοκίμει σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές και σε υγρά ή ποτιστικά εδάφη. Σε ασβεστούχα εδάφη ευδοκίμει περισσότερο φθάνοντας σε ύψος 25 περίπου μέτρων και ζει εκατό και πλέον χρόνια.

Στο χωριό μας πρωτοφυτεύτηκε στο Παλιοζωγλόπι

Η ΚΑΡΥΔΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

και πήρε σύντομα μεγάλη έκταση και διάσταση λόγω των κατάλληλων και ευνοϊκών συνθηκών. Σιγά σιγά η καλλιέργεια αυτής έφτασε μέχρι τη Ραχούλα και πιο κάτω αυτής, σε μέρη κατάλληλα όπως σε λογιές κοντά στο ποτάμι, στη Λούτσα και αλλού. Το πότε αναπτύχθηκε η καρυδοκαλλιέργεια στο χωριό μας δεν το γνωρίζουμε με ακρίβεια διότι δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία ή μαρτυρίες η δε ζωντανή παράδοση δεν την κράτησε στη μνήμη της. Εικάζω από αφηγήσεις παλαιότερων μου ότι η καλλιέργεια της καρυδιάς άρχισε στο τέλος του 19ου αιώνα ή στις αρχές του 20ου αιώνα και οι καρυδιές που γνωρίσαμε στα παιδικά μας και μετέπειτα χρόνια ήταν οι πρώτες που φυτεύτηκαν στο Παλιοζωγλόπι. Άλλωστε οι καρυδιές αυτές στο Παλιοζωγλόπι του 1940 δεν ήταν μεγαλύτερες σε ηλικία των 40-50 χρόνων.

Οι καρυδιές που υπήρχαν στο χωριό μας ήταν ποτιστικές και σε εδάφη που καλλιεργούνταν με φασόλια, καλαμπόκι, τριφύλλι κ.τ.λ. Οι κήποι στο Παλιοζωγλόπι ήταν καλοσκαμμένοι, καλοκοπρισμένοι και με περίσσια φροντίδα και αγάπη. Οι άνθρωποι τους πρόσεχαν σαν τα μάτια τους διότι απ' αυτούς τροφοδοτούνταν όλο το καλοκαίρι. Τους πότιζαν τακτικά, τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα, γι' αυτό οι κήποι ήταν καταπράσινοι για

μεγάλο χρονικό διάστημα και αποδοτικοί. Μαζί με τους κήπους κοπρίζονταν και ποτίζονταν και οι καρυδιές γι' αυτό ήταν θαλερές, ακμαίες, φορτωμένες με άφθονο και εκλεκτής ποιότητας καρπό και οι άνθρωποι για να δείξουν τη μεγάλη καρποφορία έλεγαν ότι τα καρύδια ήταν περισσότερα από τα φύλλα και φυσικά ενδόμυχα αισθάνονταν κάποια χαρά και ευτυχία. Το έντονο καρυδί και ζωηρό χρώμα κάλυπτε εντυπωσιακά τους τρεις μαχαλάδες του οικισμού στο Παλιοζωγλόπι.

Οι καρυδιές ήταν φυτευμένες κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αφήνουν τον ήλιο να λούζει με το φως του, να αναζωογονεί και να κάνει καρπερούς τους φασολόκηπους, τις πατάτες, τα κρεμμύδια, τις κολοκυθιές, τις ντομάτες και τα καλαμπόκια που φύτρωναν κάτω από τους ίσκιους αυτών λες και ζητούσαν φύλαξη και προστασία.

Στη ρίζα κάθε μεγαλόπρεπης καρυδιάς μπορούσες να αντικρίσεις κάποια κρεβατίνα στρωμένη με μυρωδάτες και φρέσκες μπάτσες και σκεπασμένη με φτέρες που χάριζε στους κατόχους της έναν παραδεισένιο ύπνο τα βράδια ή κάποιο φτωχικό, ταπεινό καλυβάκι σκεπασμένο με τσίγκια, απέλες ακόμα και με βάλτο που προσπαθούσε να υψώσει το ανάστημά του προβάλλοντας ανάμεσα σε φτέρες, βούζια ή αγράμπελες.

Τα πέτρινα δίπατα σπίτια σκεπασμένα με πλάκες σπάνιζαν στο Παλιοζωγλόπι και από ότι θυμάμαι στον Κάτω Μαχαλά μόνο 3-4 τέτοια σπίτια υπήρχαν όπως της Χοντροπούλας κοντά στην Αγία Παρασκευή, του Γιώργου Γκορτζά (Θέου), της Καραγιαννομήτριννας και το Κατσιουλαίκο.

Όταν ανεβαίναμε στο Παλιοζωγλόπι για παραθερισμό τα καρύδια πάνω στις καρυδιές ήταν μικρά σε μέγεθος. Το Δεκαπενταύγουστο έπαιρναν περίπου το τελικό μέγεθος και τέλη Αυγούστου άρχιζε σταδιακά το τίναγμα. Ο χαρακτηριστικός ήχος που έβγαине από τον λούρο του τιναχτάρη μας ξυπνούσε από τον γλυκό πρωινό ύπνο και

μας ταρακουνούσε συνθέμελα διότι καταλαβαίναμε ότι τέλειωσε η παραμονή μας στο Παλιοζωγλόπι και το όμορφο καλοκαίρι.

Συνηθισμένη ήταν η εικόνα με τον τιναχτάρη να ανεβαίνει, πρωί - πρωί στην καρυδιά με δυο λούρους, έναν μακρύ και έναν κοντό, αφήνοντας τα παπούτσια του στη ρίζα του δένδρου, αφού προηγουμένως έκανε με ευλάβεια το σταυρό του, διότι το τίναγμα της καρυδιάς ήταν επικίνδυνη δουλειά. Εκτός από τους ιδιοκτήτες της καρυδιάς μαζεύονταν και μερικοί αργόσχολοι καθώς και μικρά παιδιά για να απολαύσουν και να χαρούν τη διαδικασία του τινάγματος αλλά και το μάζεμα των καρυδιών. Στη βροντώδη συζήτηση που γίνονταν εξαιτίας του θορύβου που δημιουργούνταν από το πέσιμο των καρυδιών, όλοι οι μεγάλοι κάτι είχαν να πουν μη εξαιρουμένου του τιναχτάρη ο οποίος πρόσεχε, μετά σχολαστικότητας, να πατά σταθερά πάνω στα χοντρά κλωνάρια και να βαστάει την επιβαλλόμενη ισορροπία.

Η δουλειά του τιναχτάρη ήταν κουραστική, σκληρή και άκρως επικίνδυνη και οι άνθρωποι που ασχολούνταν με αυτή τη δουλειά έβαζαν το κεφάλι τους στον τροβά, όπως λέει και η παροιμία, γι' αυτό και η αμοιβή του ήταν μεγαλύτερη από το συνηθισμένο μεροκάματο. Λίγοι ήταν εκείνοι που ασκούσαν τη δουλειά του τιναχτάρη γι' αυτό είχαν δουλειά όλη την περίοδο που γίνονταν το τίναγμα. Πρέπει να πούμε ότι ήταν έμπειροι στη δουλειά τους,

άντεχαν τα χέρια τους και οι ωμοπλάτες και διέθεταν αναρριχητικές ικανότητες. Ήταν πραγματικά αϊλουροι.

Με τους δυο λούρους το μικρό και το μεγάλο σε μήκος γκρέμιζαν με δυνατά κτυπήματα τα καρύδια από το δένδρο που έπεφταν πάνω στο έδαφος με τον γνωστό ήχο. Αλλοίμονο σε κείνον που τον κτυπούσαν στο κεφάλι ή στο κορμί του. Ο πόνος ήταν μεγάλος. Μαζί με τα καρύδια έπεφταν πολλά φύλλα καθώς και ξερά κλωνάρια. Ήταν πολύ επικίνδυνο να βρίσκεται κανείς στο σημείο που έπεφταν τα καρύδια και τα ξερά κλαδιά. Κάτω από το δένδρο συσσωρεύονταν πολλά καρυδοφύλλα και τα καρύδια ήταν στρώμα.

Το βάρος της συλλογής του καρπού της καρυδιάς έπεφτε κυρίως στις γυναίκες, στις κοπέλες ακόμα και στα μικρά παιδιά τα οποία μετά χαράς συμμετείχαν και με έναν τροβά στον ώμο και ένα ξυλάκι στο δεξί χέρι μάζευαν τα καρύδια που πολλά απ' αυτά βρίσκονταν κάτω από τα φύλλα και με το ξυλάκι τα ξεσκεπάζαν. Όταν γέμιζε ο τροβάς τον άδειάζαν σ' ένα τσουβάλι ώστε αυτό να γίνει μεριά για το φόρτωμα του ζώου. Έτσι κάτω από την καρυδιά μαζεύονταν πολλά τσουβάλια και με το ζώο μεταφέρονταν στο κάτω χωριό. Εκεί θα καθαρίζονταν, θα πλένονταν στο ποτάμι με νερό και ο καρπός (κουκόσιες), καθαρός πλέον θα μεταφέρονταν στην πόλη για πώληση αφού φυσικά, ένα μέρος αυτού τον κρατούσαν για τις ανάγκες του σπιτιού.

Το τίναγμα των καρυδιών κρατούσε για μέρες και εβδομάδες γιατί οι καρυδιές ήταν πολλές και σε πολλά μέρη ενώ ο καρπός τότε ανέρχονταν σε πολλές δεκάδες τόνους. Το χωριό μας αποτελούσε τον κύριο και βασικό προμηθευτή καρυδιών των κατοίκων της πόλης Καρδίτσας.

Το φθινόπωρο με τις πάρα πολλές και κουραστικές δουλειές που κρατούσε το χωριό στο πόδι και δεν ήξεραν ποια δουλειά να πιάσουν και ποια να αφήσουν έπρεπε να εξοικονομήσουν τον απαραίτητο χρόνο για να μάζουν τρία βασικά προϊόντα, τα σύκα, τα καρύδια και τα κάστανα, τα οποία έπαιζαν σπουδαίο ρόλο τόσο στη διατροφή τους όσο και στην εξοικονόμηση χρημάτων. Όσο για τον τρύγο των αμπελιών αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Για σήμερα όλα αυτά χάθηκαν μαζί με εκείνη την πολύμοχθη γενιά του κόπου, του ιδρώτα και της συνεχούς εργασίας και προσφοράς. Οι καστανιές ξεράθηκαν, οι λίγες εναπομείναντες καρυδιές έπαψαν να καρποφορούν, οι δε συκές έγιναν αιχμάλωτες των βατιώνων και είναι απλησίαστες. Και το παρελθόν έσβησε μαζί με τους ανθρώπους που έφυγαν για πάντα.

Πεθαίνοντας στην Ξενιτιά (Διήγημα)

Γράφει ο
Θωμάς Κίτσος

Μέσα σ' ένα βαρύ χειμώνα έσβησε. Μέσα σε μια άγρια και παγερή νυχτιά άφησε την ύστερη πνοή του, ο άμοιρος, χωρίς καμιά παρηγοριά στερνή, μ' αλλοί-

μονο! κι ανώφελη. Στο νεκρικό κρεβάτι κανείς. Καμιά πονετική ψυχή εκεί στο πλάι του δεν έσκυψε στο μέτωπό του ν' αφήσει ένα στερνό φιλή. Μονάχος του ο άμοιρος εχαροπάλευε. "Δυστυχισμένε ξένε!".
Η μεγάλη του αρρώστια τον είχε κάνει σκελετό. Έμεινε ακίνητος, με βλέμματα απλανή και περίμενε μ' αγωνία τον λυτρωτή, τον θάνατο. Βογκούσε και οι στεναγμοί βγαίνανε σπαρακτικοί μέσα από τα βάθη της συντριμμένης του καρδιάς. Κι ακόμα πιο πολύ βογκούσε έξω ο αγέρας. Ο βοριάς ουρλιάζοντας, έδερνε το σπίτι του θανάτου και η φύση σαβανωμένη με τη φρίκη της χειμωνιάτικης κι αγριεμένης νύχτας, έμοιαζε απέραντο νεκροταφείο, που το ταραάζουν αδιάκοπα οι στριγκές φωνές της κουκουβάγιας πάνω από τις κορυφές των κυπαρισσιών. Κι ολόενα παράδερνε η φτωχή ψυχή στο νεκροκρέβατό της σαν φύλλο φθινοπωρινό, που μανιακός ο αγέρας το χτυπά.

Δυο λόγια, αγνά προφέρουνε τα χείλη του ξένου... Δυο λόγια που φανερώνουν συντριμμία σωθικά: "Μητέρα, μητέρα" και ύστερα τον έπνιξε το αίμα στον λάρυγγα και έσβησε ολόενα μέσα σε ένα παρατεταμένο βήχα. Και έσβησε χωρίς κανένα χέρι στοργικό τα μάτια του χαϊδεύοντας να κλείσει. Και πέθανε, έχοντας για σάβανο τη σιωπή μονάχα.

Ποια μάτια θα χύσουν ένα δάκρυ γ' αυτόν; Ποιο χέρι θα ανάψει ένα κεριά στο προσκεφάλι του; Ποια καρδιά θα πονέσει γ' αυτόν, σ' αυτόν τον ξένο τόπο; Κανείς δεν θα κλάψει, κανείς δεν θα πονέσει τον άμοιρο, γιατί είναι ξένος σ' όλους, σε ξένη πατρίδα. Μονάχα ένα κομμάτι γης φιλόξενο, της ξένης πατρίδας, θα τον κρατήσει παντοτινά στην αγκαλιά του, οδηγώντας τον εκεί κάποιες... καλές υπάρξεις.

Ίσως ίσως και ένας πονόψυχος να του χαρίσει ένα φτωχό σταυρό. Και αυτή η όψη του τάφου του, αμέσως θα χαράξει στη σκέψη του διαβάτη, τη λέξη "ΞΕΝΟΣ".

Και έτσι, φθίνοντας σιγά-σιγά, ξεψύχησε ο άμοιρος, μέσα σ' ένα βαρύ χειμώνα, σε μια άγρια και παγερή νύχτα, μακριά απ' τους δικούς του, μακριά από μια γη, που γεννήθηκε και που λέγεται πατρίδα.

Και ο βοριάς αδιάφορος για το βουβό αυτό δράμα εξακολουθεί ουρλιάζοντας να φυσά.

Ένα ή και δυο μικρά σκαλιά...

του Πέτρου Σερ.Παπαζαρκάδα

Στρατηγού ε.α. - συγγραφέα - ποιητή μέλους της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών

Πριν από λίγες μέρες βρεθήκαμε με έναν συγχωριανό και συνομήλικό φίλο μου. Ανάμεσα στ' άλλα, αναφερθήκαμε και κουβεντιάσαμε - γιατί άλλο; - για το χωριό μας και τα παλιακά... μας χρόνια.

Με τη βοήθεια μιας κατάστασης - καταλόγου προσώπων, τύπου γενεαλογικού δέντρου, προσπαθήσαμε ν' αγγίζουμε το περιβάλλον του γενέθλιου τόπου μας, του χωριού μας, στ' αρχικά μας χρόνια, με αρκετή δόση φαντασίας, αλλά και τη βοήθεια κάποιων φωτογραφιών τείναμε το χέρι ακόμα και προς το απώτερο παρελθόν.

Άντε, είπαμε, ας επιχειρήσουμε και πάλι μια ακόμα βουτιά στα παλιά, πιο βαθιά τούτη τη φορά.

Βέβαια και μεσ' από τις διηγήσεις Εκείνων που είχαμε γνωρίσει στα μικρά - παιδικά μας χρόνια, αλλά και Εκείνων που ακολούθησαν, τολμήσαμε να τρυπώσουμε στην πυκνή ομίχλη, να την ψηλαφίσουμε και βυθομετρώντας την ν' αγγίζουμε ακόμα και το 1880. Αλλά όταν θελήσαμε, μεσ' απ' τα παραμύθια και τον θρύλο, ν' αναφερθούμε στους γενάρχες μας, κατηφορίσαμε κατασυγκινημένοι προς το 1850, και δειλά-δειλά, κι ακόμα παραπέρα. Επιχειρήσαμε το ταξίδι στα βαθιά και θολά νερά του άφθαρτου περασμένου, σαν παιχνίδι χιονισμένων μικρών παιδιών. Νοιώσαμε για τα καλά την αύρα της νοσταλγίας.

Τέτοιου είδους αναδρομές προσφέρουν στον φτασμένο μια ασυνήθιστη γεύση δυνατοτήτων και εντοπισμού ιδιαιτεροτήτων της κάθε εποχής, που επεκτείνει το υφάδι του χτες μέσα στο σήμερα, καθώς αδιάκοπα και με όλο και ταχύτερο ρυθμό προχωράει στο αβέβαιο αύριο.

Εκείνο που δεν μπορούσαμε να συλλάβουμε εμείς στην εποχή μας, σ' όλες του τις πτυχές και διαστάσεις και που ασφαλώς σε κάποιο βαθμό παραμελήσαμε με τη λόγω της ηλικίας αναγκαστικά λανθασμένη σύλληψη, προοπτική και εκτίμησή μας, καταφέρνει να ζει. Κι αν ακόμα η ζωηρή πλέον μνήμη μας υπερνικούνταν, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για τον δικό τους σκοπό, όλο και κάθε τόσο, επαναφέρουν κάποιες πτυχές του χτες κι αναφέρονται στις προηγούμενες γενιές κατά τρόπο ξεχωριστό, που κάνει τους μεταγενέστερους να ζηλεύουν το νωρίτερα.

Ανατρέχοντας, λοιπόν, στο πιο βαθύ παρελθόν, δημιουργούνται σ' όλους μας επιθυμίες που μάλλον θα πρέπει να οφείλονται στην ανάγκη τήρησης μα κα διαφύλαξης των άρρηκτων δεσμών τους με το ωραιοποιημένο άγνωστο των μικρών κοινωνιών και των ηρώων που το συνέθεταν.

Τα πιο όμορφα πράγματα - παραστάσεις του παρελθόντος αποτυπώνονται, τονίζονται κι αποδίδονται με νοσταλγία, σπρώχνοντάς μας στο να κοιτάμε και να ξανακοιτάμε προς τα πίσω. Κι όσο μεγαλώνουμε, όλο και πιο συχνά ανακαλύπτουμε και επαναφέρουμε στην επιφάνεια τις ξεχασμένες εικόνες.

Από μια άποψη μπορεί τούτο να' ναι και σωστό, αφού οι μεταγενέστεροι στη διαδρομή τους, όλο και πιο πολύ, διακρίνουν και κάποιες λεπτομέρειες των μεγαλύτερων τους που εκείνους τους σημάδεψαν, τους συγκίνησαν, τους έτερψαν και τους έκαναν να μεγαλοουργήσουν στα χρόνια τους.

Εμπειρία ασφαλώς συναρπαστική για μια σωστή εκτίμηση χώρων και ανθρώπων στη γνωστή μας μικρή κοινωνία. Ανθρώπων που πρόφτασαν να κερδίσουν κάτι παραπάνω απ' τις αξίες της ζωής, και που, όσο μακριά κι αν στέκονται, εμπνέουν τον σεβασμό μας.

Γιατί η εμπειρία αυτή δε θέλει να αναφέρεται στα σημερινά μας χρόνια. Ή ζηλεύει τα πιο παλιά ωραιοποιημένα ή και ηρωοποιημένα απ' τον χρόνο χρόνια (τα σφάλματα και η σκαρταδούρα απορρίπτονται κατά την ανηφορική διαδρομή) ή θα επιθυμούσε να διατηρεί την ίδια μορφή, ανάστημα, ζέση και σβελλάδα, αλλά όμως με μια έκφραση - αντανάκλαση μιας κάποιας εσωτερικής κρυφής σκέψης του " να' χουμε γεννηθεί λίγο πιο αργά!".

Αλλά, όμως, πόσο πιο αργά;

Κάθε μέρα που περνάει αλλάζει τα δεδομένα κι έτσι ο χρόνος όλο και μετακινείται χωρίς τελειωμό. Πού, λοιπόν, η σοφία της εμπειρίας

και πού η πραγματικότητα;

Ο κόσμος εξελίσσεται και μόνο τα υλικά και ελεγχόμενα εναποθηκεύονται για παραπέρα χρήση.

Ο κόσμος των αισθήσεων και αισθημάτων επαναστατούσε και τότε. Κι εξίσου εξακολουθεί να αναταράσσει τις ηλικίες σε βαθμό εξαρτώμενο απ' την ηλικία, την υγεία και την ιδιοσυγκρασία του καθένα.

Κι ανάλογα με τα ερεθίσματα που δέχεται, το άτομο αυτενεργεί, χωρίς τις πιο πολλές φορές να δέχεται την "εμπειρία" και τις συνακόλουθες συνέπειες.

Γινήκαμε για να αποπληρώσουμε από μόνοι μας τον διανοητικό μας κόσμο. Πρέπει να χτυπιόμαστε και να πίνουμε το ζουμί μας από μόνοι μας. Από μέσα ατενίζουμε το πλούσιο κοινωνικό περιβάλλον κι απολαμβάνουμε τη μοναξιά μας!...

Ο χρόνος, εντούτοις, συνδέει εκείνους που τολμούν να εισχωρήσουν στο περιβάλλον τους, τους δικαιώνει και τους αμείβει ανάλογα με τον βαθμό επαφής τους με τους κατά μια σπιθαμή μεγαλύτερους και τους κατά μια μικρότερους.

Πιο το μέγεθος της σπιθαμής; Όσο προχωρούμε στην ηλικία, τόσο και το μέγεθος τούτου αυξάνει. Κι ασφαλώς με την προϋπόθεση της αμοιβαίας κατανόησης και της επιθυμητής και αβίαστης αμφίπλευρης προσέγγισης.

Απ' τη μια το αγκάλισμα κι απ' την άλλη ο σεβασμός των χρόνων. Το πλησίασμα της ηλικίας που περνά την κρίση της αυτοδημιουργίας, την κρίση της οντότητας που επιθυμεί τον προσδιορισμό της.

Και τούτο τελειώνει στον ίδιο, περίπου, χρόνο για όλους. Ο κάθε άνθρωπος ακολουθεί το δικό του νήμα εξέλιξης. Και σαν τεντωμένο νήμα δυσκολεύεται και δυσκολεύει, ταλαντεύεται κι αργοπορεί.

Πόσο προσεκτικοί πρέπει να 'μαστε στο νήμα μας, στο αγκάλισμα, ακόμα και στον σεβασμό;

Αναπόφευκτη η συμπτωματική τροχιά μας, που ρυθμίζεται από νόμους (κανόνες;) που δεν τους ξέρουμε. Οπωσδήποτε είναι αναπόφευκτες και απαραίτητες οι ευκαιριακές γνωριμίες. Έρχεται όμως κι ο χρόνος της αναγκαστικής επιστροφής. Και τότε

διακρίνουμε μόνο γνωστές φυσιογνωμίες. Παρασυρθήκαμε στην προσπάθειά μας να φανούμε και ν' αναδειχτούμε, και απομονωθήκαμε;

Όσο πιο γρήγορα αντιληφθούμε το λάθος μας, τόσο καλύτερες θα' ναι οι συνθήκες για μια ομαλότερη προσγείωση στην αδήριτη πραγματικότητα. Στο ξαναγύρισμα στον δικό μας, στον παλιό εκείνο κόσμο που κι αυτός τώρα, παρόλο ότι μπορεί να φαίνεται διαφορετικός - τόσα χρόνια πέρασαν άλλωστε- διακατέχεται από τα ίδια συναισθήματα και φλέγεται από την ίδια επιθυμία.

Ποιος, ωστόσο, θα κάνει το πρώτο βήμα;

Χρειάζεται μόνο ένα ή και περισσότερα;

Γιατί ο φοβερός δισταγμός; Πρέπει να φοβόμαστε; Μα πάντα θα 'μαστε επιφυλακτικοί;

Εκείνοι που καταφέρνουν να υπερνικήσουν τις όποιες δυσκολίες, και αυθόρμητα ή και με κάποιο ζόρι ανεβαίνουν **ένα ή και δυο μικρά σκαλιά**, θα σμίξουν με τους άλλους στην πίστα και στα σίγουρα θα ξεφαντώσουν.

Μύλοι θυμητικού

Αποβραδīs συνάντησα συγχωριανούς και φίλους. Αντάμα περπατήσαμε στα παλιακά μας χρόνια με θέρμη βάλαμε μπροστά θυμητικού τους μύλους κι η μνήμη αποκάλυψε απόκρυφά της κλώνια.

Μες στις νυχτιάς τη σιγαλιά ξεχύθηκαν ιστορίες αναμερίσαν καταχνιές που δισταγμούς τονώνουν αγέρωχοι αναστεναγμοί γλυκάνανε πορείες που απ' το είναι τους αντλούν και ύφος ταπεινώνουν.

Ξεχάσαμε τ' απόβραχο. Παρόμοιες σκοτούρες σκοντάφτουν πάν' σε σήματα χωρίς καμιά εξαίρεση. Γευτήκαμε σαν νηστικοί των χρόνων τις φιγούρες κι όλο και κάποιος πρόβαλε στο πέτο μια παραίτηση.

Ποιος είσ' εσύ και ποιος εγώ δεν έχει σημασία διαδρομή αυτόνομη προς άντληση μιας πείρας. Αντάμα πορευόμαστε αυτή 'ναι η ουσία το μέλλον μας προσβλέπουμε στο χρώμα της πορφύρας.

Συγχωριανοί που τιμούν τη Ραχούλα (Ζωγλόπι) Η οικογένεια της Όλγας Παύλου Τζωαννοπούλου

Η Όλγα Παύλου Τζωαννοπούλου παντρεύτηκε τον Στυλιανό Πολύζο, με καταγωγή από το Καροπλέσι. Μαζί του απόκτησε τρία αγόρια: τον Μιχάλη, Πρόεδρο Εφετών, Τον Βασίλη, Δικηγόρο και Οικονομολόγο και τον Παύλο. Μηχανολόγο, Καθηγητή στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Ερχόμαστε τώρα στη δεύτερη γενιά. Ο εγγονός της Όλγας, Στέλιος Παύλου Πολύζος, επιθυμώντας να τιμήσει τη μνήμη του πατέρα του, που δεν βρίσκεται πια στη ζωή, απέστειλε στα "Ζωγλοπιτικά Χρονικά" το πλούσιο βιογραφικό του πατέρα του Παύλου και μια οικονομική ενίσχυση για την

Οι τρεις γιοι της Όλγας Τζωαννοπούλου. Αριστερά ο Μιχάλης, στη μέση ο Βασίλης και δεξιά ο Παύλος

εφημερίδα που αναγράφεται στην οικεία στήλη. Δυστυχώς, ο περιορισμένος χώρος της εφημερίδας δεν μας επιτρέπει να δημοσιεύσουμε ολόκληρο το πλούσιο βιογραφικό του Παύλου Πολύζου, γι' αυτό αναγκαζόμαστε να το παρουσιάσουμε σε περίληψη.

Ο Δρ. Παύλος Πολύζος γεννήθηκε στον Πολύγυρο Χαλκιδικής στις 6 Νοεμβρίου 1940 και μεγάλωσε στο Βόλο και στην Αθήνα, όπου τελείωσε και το γυμνάσιο. Στη συνέχεια φοίτησε στη Σχολή Μηχανολόγων και Ηλεκτρολόγων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, όπου διέτελεσε Βοηθός της έδρας Μηχανών Εσωτερικής Καύσεως (1962-1963). Στη συνέχεια έλαβε υποτροφία από το πανεπιστήμιο Johns Hopkins, όπου εκπόνησε και τη διδακτορική διατριβή του. Μετά τη ολοκλήρωση των σπουδών επέστρεψε στην Ελλάδα και εργάστηκε στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), ως Μηχανικός Επιχειρησιακός Ερευνητής. Παράλληλα δίδαξε σε ανεξάρτητα Σεμινάρια του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, της Ελληνικής Εταιρείας Επιχειρησιακών Ερευνών και της ΔΕΗ.

Τέλος, ο Παύλος Πολύζος είχε να επιδείξει πλούσιο ακαδημαϊκό έργο, και συγκεκριμένα διέτελεσε Επιμελητής (1975-1980), Επιστημονικός Συνεργάτης (1981-1986) και Λέκτορας του Ε.Μ.Π. (1997-2007). Κατά τα παραπάνω έτη δίδαξε τα μαθήματα Επιχειρησιακής έρευνας στις Σχολές Πολιτικών, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων, Χημικών, μεταλλειολόγων και Τοπογράφων Μηχανικών του Ε.Μ.Π. Πέθανε στην Αθήνα, στις 14 Ιουνίου 2013.

Στυλιανός Παύλου Πολύζος

Διδάκτωρ Ναυπηγός, Μηχανολόγος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Στυλιανός Παύλου Πολύζος

Ο Στυλιανός Πολύζος αναδείχτηκε εφάμιλλος του πατέρα του Παύλου σε επιστημονικές επιτυχίες. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1983 και τελείωσε το Δημοτικό και το Γυμνάσιο στο Νέο Ψυχικό. Στις πανελλαδικές εξετάσεις επέτυχε να εισαχθεί στη Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, από την οποία αποφοίτησε με βαθμό "Λίαν καλώς", ενώ παράλληλα εκπόνησε και επιστημονική διατριβή, στη οποία άριστευσε.

Μετά την ολοκλήρωση της στρατιωτικής του θητείας επέστρεψε στο Πολυτεχνείο για να παρακολουθήσει Μεταπτυχιακές Σπουδές. Η εργασία του "Αριθμητική διερεύνηση της επίδρασης γεωμετρικών παραγόντων στην επίδραση κυματισμού δίγαστρων πλοίων" έλαβε βαθμό "Άριστα". Τον τίτλο του διδάκτορα έλαβε στις 16 Μαρτίου 2016 από το Πανεπιστήμιο Lloyd's Register Educational Trust της Μεγάλης Βρετανίας.

Για τις επιδόσεις του, ως προπτυχιακός και μεταπτυχιακός φοιτητής ο Στυλιανός Πολύζος έλαβε πολλά βραβεία, ενώ την περίοδο της Διδακτορικής του Διατριβής συμμετείχε σε τρία Διεθνή ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, είναι γνώστης της Αγγλικής καθώς και της Γαλλικής γλώσσας.

Μετά την ολοκλήρωση της Διδακτορικής του Διατριβής Ο Στυλιανός Πολύζος συνεχίζει να εργάζεται ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο ΕΜΠ, ενώ παράλληλα παρέχει τις υπηρεσίες του και ως ιδιώτης μηχανικός.

Εμείς του ευχόμαστε να έχει υγεία και να συνεχίσει τη λαμπρή επιστημονική καριέρα του.-

ΕΤΣΙ ΓΝΩΡΙΣΑ ΤΑ "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ"

Ένας "άγνωστος" φίλος γράφει

Πρώτα πρώτα κ. Γιώργο (σ.σ.Κατσιούλα), κ. Λάμπρο και κ. Βασίλη πρέπει να συστηθώ! Άγνωστος σε εσάς, έρχομαι ξαφνικά και σας γράφω. Συμπαθάτε με και συγχωρέστε το θάρρος ή, πιο σωστά, το θράσος μου!

Είμαι από το χωριό Πλαταριά του Νομού Θεσπρωτίας. Απέχει 12 χιλιόμετρα από τη Ηγουμενίτσα και είναι ακριβώς απέναντι από το νησί του Αγίου Σπυρίδωνα, στην Κέρκυρα. Σωστή η απορία σας, πώς σας ανακάλυψα. Ομολογώ ότι η γνωριμία μας είναι, για εμένα, μια όμορφη ιστορία! Και αυτή θέλω να σας διηγηθώ, αφού πρώτα σας ΣΥΓΧΑΡΩ, για την εξαιρετική εφημερίδα που εκδίδετε.

Ακούστε την, λοιπόν: Ο Θανάσης Πολύζος είναι αδελφικός μου φίλος! Είμαστε συμμαθητές στη Σιβιτανίδιο Δημόσια Μέση Τεχνική Σχολή για τέσσερα ολόκληρα χρόνια ή, πιο σωστά, για τέσσερα χρόνια...νύχτες, αφού η Σχολή ήταν νυχτερινή. Ο Θανάσης δούλευε στο Υπουργείο Εργασίας και εγώ ήμουν άνεργος. Φρόντισε και μου βρήκε δουλειά σε ένα ξυλουργικό εργοστάσιο.

Ο Θανάσης παντρεύτηκε πρώτος τη δασκάλα Παρασκευή Καραγιάννη. Απέκτησαν και δυο παιδιά, την Αθηνά και το Γιώργο. Εγώ παντρεύτηκα και κουμπάρος ήταν -ποιος άλλος- ο Θανάσης! Μάλιστα ο γιος του Γιώργος βάφτισε το πρώτο παιδί μας, τον Στέφανο. Μετά αποκτήσαμε την Πηνελόπη.

Τώρα μπαίνω στο ζουμί της ιστορίας. Πήγα, λοιπόν, τέλος περασμένου Αυγούστου να του δώσω το κάλεσμα για το γάμο του γιου μας Στέφανου. Η κ. Παρασκευή έφερε τον καφέ και τον ακούμπησε στο χαμηλό τραπέζακι, πάνω σε μια εφημερίδα. Έχω το μικρόβιο και γράφω στις εφημερίδες του τόπου μου και είμαι υπεύθυνος σύνταξης σε μια άλλη. Αφήνω το φλιτζάνι και αρπάζω, στη κυριολεξία, την...έγχρωμη, κίολας, εφημερίδα. Διαβάζω "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ". Περίεργος τίτλος. Ποιάς περιοχής είναι; ποιος την εκδίδει; "Πιές το καφέ σου", είπε η κ. Παρασκευή. Ποιον καφέ; Εδώ βρήκα θησαυρό! Με έβλεπε και χαμογελούσε! Λαογραφικά θέματα, θέματα για τον τόπο, την ιστορία του, τα ήθη και έθιμά του. Μπράβο! Ζήτησα περισσότερες πληροφορίες. Ρώτησα, αν υπάρχουν και άλλα φύλλα της εφημερίδας. Παρακάλεσα να μου τα δώσουν. Αλλά, το καλύτερο μου το φύλαγε για το τέλος! "Ο Βασίλης Καραγιάννης, ένας από τους τρεις συντάκτες της Επιτροπής, είναι ο αδελφός μου!", είπε. Ζήτησα και άλλα φύλλα, εψαξαν και βρήκαν. Τις πήρα με μεγάλη μου χαρά. Έφυγα κατενθουσιασμένος και συγκινημένος τόσο για τη νέα εφημερίδα όσο και για τον τρόπο...ανακάλυψης. Έτσι γνώρισα τα "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ".

Δεν ξέρω, αν έκανα καλά που σας έγραψα. Ωστόσο, είχα την ανάγκη να γνωριστώ μαζί σας, έστω με ένα γράμμα! Έχω την αίσθηση, ότι είναι σαν να σας ξέρω χρόνια, ενώ δεν σας γνωρίζω! Και πάλι συγχαρητήρια. Καλή συνέχεια. Με νύχια και με δόντια, συνεχίστε την προσπάθειά σας. Λέτε, γράφετε το δικό σας "ΟΧΙ" στα όσα μας επιβάλλουν ή θέλουν να μας επιβάλλουν. Σκοπός, να μας κάνουν πολτό. Μια μάζα. Ισοπέδωσαν, ισοπεδώνουν κάθε ηθική αξία, κάθε ηθική αρχή, τις έννοιες: πατρίδα, θρησκεία, οικογένεια. Αγάντι, λοιπόν, αγάντι! Για τη νέα χρονιά, επιμονή και δύναμη για να μην σταματήσει η έκδοση της εφημερίδας σας. Τα "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ" και τα μάτια Σας!

Με τιμή, Γενάρης 2017

Χρήστος Στεφάνου Ευαγγέλου

Πλαστήρα 7, Άλιμος 174 56

Τηλέφωνα: 210 9840200 και 69 74 855 008

Σημείωση Σύνταξης: Ευχαριστούμε το "συνδοιότρο" κ. Ευαγγέλου για όσα συγκινητικά γράφει για τα "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ" και ζητούμε συγγνώμη για τις περικοπές στην επιστολή του. Ο χώρος της εφημερίδας μάς πιέζει αφάνταστα. Ελπίζουμε να...μην χαθούμε!

Το πλήθος

Γράφει η Σοφία Οικονομίδου* Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π. MPhil in Archaeological Heritage and Museums, Cambridge University (Μεταπτυχιακό στην Αρχαιολογική Κληρονομιά και Μουσεία, Πανεπιστήμιο Κέμπριτζ)

Φωνές ακούγονται, βουητό μα από όλα αυτά είμαι αποκομμένη. Ζω σ' έναν κόσμο φοβερό, απ' όλους ξεχασμένο. Το πλήθος σαν κοπάδι από αμνούς προχωρά χωρίς "γιατί". Δεν απορεί, δε σκέφτεται, μόνο προχωρά. Κι εγώ απ' έξω παρατηρητής. Λίγοι είναι αυτοί που το οδηγούν,

πάντα προς το συμφέρον. Βάζουν μαύρο πανί στα μάτια τους και με σχοινί τραβάνε κι όσοι ξεφύγουν τυχεροί, μα όσοι μένουν, χαμένοι. Κι εγώ απ' έξω παρατηρητής. Μόνη λύση η αποτομπή, η μαύρη τρύπα να κλειστεί με τα κορμιά των λίγων, πάνω για να πατήσουν οι άλλοι, να αναρριχηθούν στο στερέωμα της γνώσης. Τότε θα μπω κι εγώ στο πλήθος, όταν στο δρόμο το σωστό βαδίζει.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΩΤΗΡΗ

Ο Γεώργιος Σωτήρης με τη σύζυγό του σε νεαρή ηλικία

[Ο Γεώργιος Σωτήρης κατάγεται από το χωριό Νεγάδες του Ζαγορίου Ιωαννίνων. Τα πρώτα γράμματα διδάχτηκε στο χωριό του και το 1870 πήγε στη Βραΐλα της Ρουμανίας, όπου ο θείος του διατηρούσε εργαστήριο, και σπούδασε στο εκεί ελληνικό εκπαιδευτήριο των Ψαριανών αδελφών Κουμπάρη. Το 1875 ήλθε στην Καρδίτσα, όπου υπηρέτησε στην αρχή ως υπάλληλος του συμπατριώτη του εμπόρου, Κούρτιου, και αργότερα ως δάσκαλος στα χωριά Μοίρους, Κανάλια και Μεσδάνι.

Το επεισόδιο που δημοσιεύεται συνέβη στις 20 Αυγούστου 1875, εποχή που τα θεμέλια της τουρκικής κατοχής στη Θεσσαλία άρχισαν να τρίζουν, και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, διότι σ' αυτό αναφέρεται το όνομα και ενός Ζωγλοπίτη, του Τάσιου Ζαχάκου.]

"...Ο μεν Κούρτιος αναχώρησε, εγώ δε εξακολούθησα την εγγραφή των σφαγίων - ήταν υπάλληλος του Κούρτιου στα σφαγεία- και ο δημόσιος κλητήρας Τσόγκας κήρυξε: " Όσοι δάσκαλοι και παπάδες είναι σήμερα εδώ, να έλθουν αμέσως στο Χουκιμέτ (διοικητήριο)". Εγώ τότε συνομιλούσα με το Ζωγλοπίτη Τάσιο Ζαχάκο, υπάλληλο του Βλαχούτσου, και λέγαμε για την Ελλάδα, πότε θα ελευθερωθούμε κι εμείς και του διάβαζα διάφορα πατριωτικά ποιήματα. Η ώρα ήταν 10η πρωινή, όταν με πλησίασε ένας χωροφύλακας αλβανότουρκος και με ρώτησε: "Συ είσαι ο Γιωργάκη-Εφέντης, ο γραμματικός του κυρ Βλαχούτσου; Κόπιασε λίγο στο χουκιμέτ (διοικητήριο), σε θέλουν οι αφεντάδες".

Άφησα εκεί τον Τάσιο και ακολούθησα το χωροφύλακα σκεπτικός και σιωπηλός. Ο Αλβανός που κατάλαβε το φόβο μου, είπε: "αϊ, ωρ' πατριώτ', έχουν έρθει κάτι φράγκικες γκαζέτες (εφημερίδες) και κανέναν, ούτε δάσκαλος ούτε παπάς, μπόρεσε να διαβάσει και να ξηγήσει, πω, αν μπορέσεις εσύ να το διαβάσεις, μεγάλο ναζούμι (τιμή) θα έκεις". Ύστερα απ' αυτό, ήρθε η καρδιά μου στον τόπο της και ακολούθησα το χωροφύλακα στο διοικητήριο.

Όταν πήγα εκεί, βρήκα πλήρες το συμβούλιο, καμιά τριανταριά δασκάλους και δέκα παπάδες. Χαιρέτισα, και ο Κατής μου είπε: "καλώς τον", ο δε Καϊμακάμης μου έδωσε τρεις Ρουμανικές (Βλάχικες) εφημερίδες και πρώτα με διέταξε να πω, αν γνωρίζω ποιας γλώσσας είναι και έπειτα, αν μπορώ να τις διαβάσω. Ήταν τρία φύλλα της εφημερίδας "Αλήθεια του Βουκουρεστίου". Διάβασα λίγες σειρές και είπα ότι είναι Κουτσοβλάχικες -έτσι αποκαλούσαν οι Τούρκοι τη Ρουμανία- αλλά δεν καταλαβαίνω τι λένε.

Ο πονηρός Κατής μου είπε: "Για διάβασε να ακούσουμε;" Διάβασα καμιά δεκαριά σειρές μπροστά σε όλους. "Α, Ζαγορίσιε", είπε ο Κατής, "συ το διαβάζεις

καλύτερα απ' τις Ρωμαίικες και μας λες ότι δεν καταλαβαίνεις τι γράφουν;". "Ναι, Κατή Εφέντη", αποκρίθηκα, "να, ο παπα-Βαρσάμης από δω, διαβάζει ωραία τα γράμματα της εκκλησίας, μήπως καταλαβαίνει τι λέγουν;". Ο παπα- Βαρσάμης θυμωμένος απάντησε: "Συ τα καταλαβαίνεις;".

Ο Κατής, γελώντας, με κάλεσε στο γραφείο του. Έπειτα με ρώτησε: "Αλήθεια δεν καταλαβαίνεις;". "Καταλαβαίνω πολύ καλά, του είπα, αλλά, έπειδή βρίζουν πολύ το ντουβλέτι, (κράτος) δεν θέλησα να το μάθουν όλοι". Ύστερα απ' αυτό ο Κατής έδωσε όλους και φώναξε στο γραφείο του τον Καϊμακάμη Μεχμέτ Εφέντη, τον Τεφκή Μπέη και τον Καχριμάν Μπέη -μετέπειτα δήμαρχο Καρδίτσας-και διατάχτηκα να διαβάσω ενώπιόν τους και να μεταφράσω το περιεχόμενο των εφημερίδων.

Και τα τρία φύλλα, περιληπτικά, περιέγραφαν με τα μελανότερα χρώματα τις αυθαιρεσίες των Τούρκων στις κατακτημένες χώρες εις βάρος της τιμής, της παρουσίας και αυτής της ζωής των χριστιανών. Καλούσαν όλους τους χριστιανικούς λαούς της οθωμανικής αυτοκρατορίας να εξεγερθούν και ζητούσαν τη συνδρομή των Μεγάλων Δυνάμεων.

Αφού οι επίσημοι Τούρκοι άκουσαν τα παραπάνω, ο Οσμάν Μπέης μου είπε: "Πρόσεχε, μην αναφέρεις σε κανένα τίποτε, από όσα μας διάβασες". Ο Κατής του απάντησε: "Είναι περιττή η σύστασή σου, Οσμάν Μπέη, εάν ήθελε, τα διάβαζε μπροστά σε όλους, δεν μας έλεγε ότι δεν τα καταλαβαίνει!". Ύστερα μου είπε: "Στάσου λίγο έξω στην κρεβάτα". Μετά πέντε λεπτά μ' εφώναξε και μου είπε: "Επειδή είσαι πιστός ραγιάς, πάρε μπαξισι (δώρο)" και μου έδωσε πέντε μεντσίνια. Μου είπε ακόμα: "Κάθισε καμιά δεκαριά μέρες να γράφεις τις διαταγές και θα πάρεις μια λίρα". Κάθισα εκεί μέχρι τις 31 Αυγούστου.-

Για τη γλωσσική προσαρμογή: Λάμπρος Γριβέλλας

Το παλιό εκείνο το καιρό...

Αναγέννησις Τρικάλων 25/1/1902

Οδοστρωτήρ

"Ο Δήμαρχος τη γείτονος πόλεως (Καρδίτσας) έχει οδοστρωτήρα πρώτης τάξεως και εν γένει αύτη δια των εκτελουμένων έργων εξωραϊζεται και καλλωπίζεται, ενώ οι δημοτικοί άρχοντες (Τρικάλων) δεν πολυσκοτίζονται δια τοιαύτα μηδαμινά πράγματα, και θεωρούντες ίσως ότι είναι περιττός ο οδοστρωτήρ."

Σημ. Η Καρδίτσα προμηθεύτηκε οδοστρωτήρα το έτος 1902, επί δημαρχίας Στέργιου Λάππα.

Ακρόπολις 18-1-1885. "Ενεκρίθη η σύστασις εβδομαδιαίας αγοράς, τελουμένης κατά Τρίτην, εν τη θέσει "Κρεμαστομούλω" του χωρίου Ζωγλόπης της επαρχίας Καρδίτσας."

Σημ: Δεν είναι γνωστό, αν η εν λόγω αγορά λειτούργησε ποτέ. Αν κάποιος γνωρίζει κάτι, ας μας το ανακοινώσει.

Ακρόπολις 22-4-1886. "Κατά τας ενεργηθείσας χθες εκλογάς επέτυχεν εν Καρδίτση ο κ. Κων/νος Ζωγλοπίτης, υπερτερήσας του αντιπάλου του κ. Τερτίπη κατά 1890 ψήφους."

Αναγέννησις 15-6-1910. "Μετά μεγάλης χαράς πληροφορούμεθα ότι ο εκ Καρδίτσας κάλλιστος νέος κ. Ξενοφών Κ. Ζωγλοπίτης υποστάς εν Αθήναις τας επί διδακτορία εξετάσεις εν τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου ανηγορεύθη διδάκτωρ επαξίως των μελετών και των κόπων του με τον επίζηλον βαθμόν "άριστα". Η "Αναγέννησις" απευθύνει θερμά και εγκάρδια συγχαρητήρια."

Σημ. Ο Ξενοφών Ζωγλοπίτης (1884-1912), νεαρός δικηγόρος Καρδίτσας, πέθανε σε ηλικία 28 ετών.

Προσέχουμε την υγεία μας

Εθνικός Διατροφικός Οδηγός

Σ' αυτό το σημείωμα επιλέξαμε να παρουσιάσουμε από τον Εθνικό Διατροφικό Οδηγό τα **όσπρια**. Κυρίως τα φασόλια, ήταν παλαιότερα σχεδόν η καθημερινή τροφή των χωριανών μας. Αραιώσαμε ή και εγκαταλείψαμε την κατανάλωσή τους για μερικά χρόνια και τώρα που τα βρήκαμε σκούρα, επανέρχονται στην επικαιρότητα, ως μέρος της λεγόμενης "μεσογειακής διατροφής".

Τα όσπρια αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της ελληνικής παραδοσιακής διατροφής. Είναι τρόφιμα υψηλής διατροφικής αξίας, καθώς είναι πλούσια σε πρωτεΐνες φυτικής προέλευσης, υδατάνθρακες, φυτικές ίνες, φυτοχημικές ουσίες, βιταμίνες, σίδηρο, ασβέστιο, μαγνήσιο, ψευδάργυρο κ.ά. Επί πλέον, η περιεκτικότητά τους σε λίπος είναι μικρή. Η κατανάλωσή τους συμβάλλει στη μείωση της χοληστερόλης στο αίμα, στη ρύθμιση των επιπέδων σακχάρου, στην πρόληψη του σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2 και των καρδιακών νοσημάτων.

Στα όσπρια ανήκουν: οι φακές, τα φασόλια, τα ρεβύθια, η φάβα, τα ξερά κουκιά και οι ποικιλίες όλων των παραπάνω.

Πρέπει να καταναλώνουμε τουλάχιστο τρεις μερίδες οσπρίων την εβδομάδα. Μία μερίδα ισοδυναμεί με ένα φλιτζάνι των 240 γραμμαρίων μαγειρεμένα στραγγισμένα όσπρια (περίπου 150-200 γρ.), ανάλογα με το είδος.

Χρήσιμες συμβουλές

- Καταναλώνετε ποικιλία οσπρίων. Μπορείτε να τα καταναλώνετε ως κύριο γεύμα, αλλά και ως συνοδευτικό κυρίου γεύματος ή ως σαλάτα (π.χ. φασόλια μαυρομάτικα).

- Συνδυάστε τα όσπρια με τα δημητριακά, όπως ψωμί ή ρύζι.

- Για να αυξήσετε την απορρόφηση του σιδήρου που περιέχουν τα όσπρια, συνδυάστε τα με μια πηγή βιταμίνης C. Π.χ. στα ρεβύθια προσθέστε λεμόνι, στις φακές προσθέστε φρέσκια ντομάτα ή καταναλώνετε πορτοκάλι ή μανταρίνι μετά το γεύμα.

- Αποφεύγετε τη χρήση μαγειρικής σόδας κατά το μούλιασμα των οσπρίων, γιατί χάνεται μέρος της περιεκτικότητάς τους σε βιταμίνες.

- Εάν νιώθετε φούσκωμα, όταν καταναλώνετε όσπρια, αφήστε τα να βράσουν αρκετά κατά το μαγείρεμα. Καταναλώνετε μικρότερη ποσότητα, περισσότερες φορές την ημέρα ή την εβδομάδα.

Γνωρίζετε ότι

1) Τα όσπρια αποτελούν εναλλακτική πηγή πρωτεΐνης. Προτιμήστε τα ιδιαίτερα σε περιόδους νηστείας.

2) Οι πρωτεΐνες φυτικής προέλευσης που βρίσκονται στα όσπρια δεν περιέχουν όλα τα απαραίτητα αμινοξέα στην αναλογία που τα χρειάζεται ο οργανισμός μας. Για το λόγο αυτό συνδυάζοντας τα όσπρια με δημητριακά, τα αμινοξέα αλληλοσυμπληρώνονται, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η βιολογική αξία των πρωτεϊνών του γεύματος.

Αυτά τα ολίγα και ...καλή χώνεψη!

Μνήμη Χαρίλαου Φλωράκη

Την Κυριακή 28/5 στον Αηλιά στο Παλιοζωγλόπι έγινε εκδήλωση στη μνήμη για τα 12 χρόνια από το θάνατο του Χαρίλαου Φλωράκη.

Στην εκδήλωση υπήρχε αντιπροσωπεία της ΚΕ του ΚΚΕ ενώ κεντρικός ομιλητής ήταν ο πρώην βουλευτής του ΚΚΕ Βαγγέλης Μπούτας.

Ο Χαρίλαος τίμησε τον τόπο της γέννησής του ποικιλοτρόπως.

Η ενέργειά του για την ασφαλτόστρωση του δρόμου Ραχούλα - Παλιοζωγλόπι υπήρξε σημαντική.

Απόδειξη της αγάπης του για τη γενέτειρά του υπήρξε η απόφασή του να ταφεί στην γραφική τοποθεσία του Αηλιά.

Ενημερωτική εκδήλωση στη Ραχούλα πραγματοποίησε ο Ιατρικός Σύλλογος Καρδίτσας

Την Κυριακή 14 Μαΐου 2017 πραγματοποιήθηκε ενημερωτική εκδήλωση στη Ραχούλα από τον Ιατρικό Σύλλογο Καρδίτσας σε συνεργασία με την Τοπική Κοινότητα Ραχούλας και το Μορφωτικό Σύλλογο.

Η εκδήλωση έγινε σε καφενείο του χωριού με κεντρικό ομιλητή τον ουρολόγο κ. **Βασίλειο Κυρίκο**, που ανέπτυξε το θέμα "Υπερτροφία προστάτη-καρκίνος, κολικός νεφρού, και ακράτεια ούρων".

Εκτός από τα μέλη του Ιατρικού Συλλόγου Καρδίτσας παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Ραχούλας κ. Απόστολος Φέτσιος και ο Πρόεδρος του Μορφωτικού Συλλόγου κ. Κατσιούλας Γεώργιος.

Αξίζει να σημειωθεί ο μεγάλος αριθμός των υπερηλίκων που παρακολούθησαν την εκδήλωση και η ζεστασιά με την οποία την αγκάλιασαν.

Μετά την παρουσίαση από τον κ. Βασίλειο Κυρίκο αναπτύχθηκαν διάφορα ιατρικά θέματα όπως η αλόγιστη χρήση αντιβιοτικών φαρμάκων, η ανάγκη εμβολιασμού στους χρονίως πάσχοντες και εκεί όπου υπάρχει ένδειξη, τρόποι διακοπής του καπνίσματος, αρτηριακή υπέρταση κ.τ.λ. από τους ιατρούς κ. **Σωτήριο Κουλοκτσή**-Καρδιολόγο και τον κ. **Αριστοτέλη Σπάνια**, Γενικό Ιατρό.

Αθλητικές επιτυχίες νεαρού συγχωριανού

Κάποτε στο χωριό μας ζούσε ένας χεροδύναμος άνδρας, ο Μάρκος Ζαχαρής, με αφάνταστη δύναμη στα χέρια του. Ε, φαίνεται πώς τα γονίδια μεταβιβάζονται στους απογόνους, και συγκεκριμένα μεταβιβάστηκαν στον τρισέγγονό του Χρήστο Παναγιώτη Ζαχαρή. Ο Χρήστος -μαθητής της Β' Γυμνασίου- ασκημένος στο αγώνισμα ΤΑΕ-ΚΒΟ-ΝΤΟ, έλαβε προσφάτως μέρος σε δυο πανευρωπαϊκούς αγώνες. Συγκεκριμένα, στις

Βρυξέλλες στις 28/1/2017 και στη Σόφια στις 4/2/2017. Και στους δύο παραπάνω αγώνες ο Χρήστος απέσπασε χρυσά μετάλλια!

Τον συγχαίρουμε θερμά και του ευχόμαστε νέες επιτυχίες!

Τα πλινθόκτιστα της Ραχούλας

Ευτυχώς που διατηρούνται ακόμη μερικά πλινθόκτιστα σπίτια στη Ραχούλα για να μας θυμίζουν ότι οι πρόγονοί μας γνώριζαν καλύτερα πώς ν' αποφεύγουν το κρύο του χειμώνα και τη ζέστη του καλοκαιριού, χωρίς να τους απασχολεί η τιμή του πετρελαίου, που συνεχώς ανεβαίνει. Τα πλινθόκτιστα, που χτίζονταν με υλικά (πλιθιά) που κατασκεύαζαν οι ίδιοι στην αυλή τους, διατηρούσαν σταθερή θερμοκρασία και, επιπλέον, ήταν και ...αντισεισμικά.

Ένα τέτοιο σπίτι απόσπασε τη προσοχή του έμπειρου δημοσιογράφου Ηλία Προβόπουλου στον οικισμό Ραφταίικα της Ραχούλας, το φωτογράφησε και ανάρτησε τη φωτογραφία στο F/B.

